

ČESKÁ ZEMĚLSKÁ UNIVERZITA V PRAZE

PROVOZNĚ EKONOMICKÁ FAKULTA

KATEDRA EKONOMIKY

DIPLOMOVÁ PRÁCE

SLEDOVÁNÍ NÁKLADŮ A ZDROJŮ FINANCOVÁNÍ VYBRANÉHO
ŠKOLSKÉHO ZAŘÍZENÍ

Adéla Kunová

vedoucí: Ing. Jiří Mach, Ph.D.

© 2015 ČZU V PRAZE

ČESKÁ ZEMĚDĚLSKÁ UNIVERZITA V PRAZE

Provozně ekonomická fakulta

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

Bc. Adéla Kunová

Podnikání a administrativa

Název práce

Sledování nákladů a zdrojů financování ve vybraném školském zařízení

Název anglicky

Monitoring of costs and finance sources in selected educational institution

Cíle práce

Cílem práce je rozbor hospodaření, především zhodnocení zdrojů financování vybraného školského zařízení za období 2008-2012 a definování doporučení a návrhů na zlepšení ekonomické situace.

Metodika

1. Rozbor literárních zdrojů zabývajících se problematikou příspěvkových organizací
2. Základní charakteristika vybraného subjektu
3. Ekonomická situace vybraného subjektu
4. Rozbor hospodaření, finanční analýza
5. Závěr, doporučení a návrhy

Doporučený rozsah práce

60 – 80 stran

Klíčová slova

příspěvková organizace, zdroje financování, rozbor hospodaření, finanční analýza

Doporučené zdroje informací

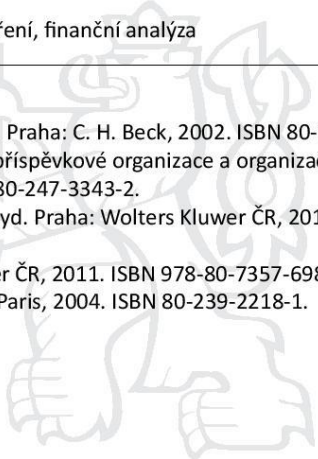
KRAFTOVÁ, Ivana. Finanční analýza municipální firmy. 1. vyd. Praha: C. H. Beck, 2002. ISBN 80-7179-778-2.

MÁČE, Miroslav. Účetnictví pro územní samosprávné celky, příspěvkové organizace a organizační složky státu. 1. vyd. Praha: Grada Publishing, 2010. ISBN 978-80-247-3343-2.

MOCKOVČIAKOVÁ, Alena. a kol. Příspěvkové organizace. 1. vyd. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2012. ISBN 978-80-7357-736-0.

PEKOVÁ, Jitka. Veřejné finance. 1. vyd. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2011. ISBN 978-80-7357-698-1.

VALENTA, Jiří. Financování a rozpočet školy. 1. vyd. Karviná: Paris, 2004. ISBN 80-239-2218-1.

Předběžný termín obhajoby

2015/16 ZS – PEF

Vedoucí práce

Ing. Jiří Mach, Ph.D.

Garantující pracoviště

Katedra ekonomiky

Elektronicky schváleno dne 6. 10. 2014

prof. Ing. Miroslav Svatoš, CSc.

Vedoucí katedry

Elektronicky schváleno dne 6. 10. 2014

Ing. Martin Pelikán, Ph.D.

Děkan

V Praze dne 24. 11. 2015

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že svou diplomovou práci „*Sledování nákladů a zdrojů financování vybraného školského zařízení*“ jsem vypracovala samostatně pod vedením vedoucího diplomové práce a s použitím odborné literatury a dalších informačních zdrojů, které jsou citovány v práci a uvedeny v seznamu literatury na konci práce. Jako autorka uvedené diplomové práce dále prohlašuji, že jsem v souvislosti s jejím vytvořením neporušila autorská práva třetích osob.

V Praze dne 27. 11. 2015

.....

Poděkování

Tímto bych ráda poděkovala referentce úseku „Provoz a Mzdy“ vybraného školského zařízení p. Věře Možišové za poskytnutí veškerých údajů potřebných pro zpracování finanční analýzy školského zařízení, dále bych chtěla poděkovat Ing. Jiřímu Machovi, Ph.D. za cenné rady a připomínky vedoucí ke zlepšení úrovně práce a jejímu zdárnému dokončení.

SOUHRN

Diplomová práce je zaměřena na zhodnocení hospodaření organizace za pomoci analýzy nákladů a zdrojů financování ZŠ logopedické a MŠ logopedické Choustníkovo Hradiště za pět po sobě jdoucích let 2008 – 2012 a následné provedení finanční analýzy. Na základě výsledků dojde k definici návrhů řešících zlepšení ekonomické situace organizace.

Teoretická část obsahuje vysvětlení pojmů souvisejících s příspěvkovou organizací a jejím rozbořením hospodaření z vybraných literárních zdrojů i internetových zdrojů. V praktické části je představena vybraná příspěvková organizace, u níž je následně provedena analýza zdrojů financování a nákladů souvisejících s hlavní činností organizace. Okrajově je zmíněn rozbor majetku organizace. Pomocí vybraných ukazatelů finanční analýzy vhodných pro příspěvkové organizace je zhodnoceno hospodaření organizace. V neposlední řadě jsou shrnuty informace o hospodaření organizace a v případě nutnosti jsou navrženy doporučení, která by mohla vést ke zlepšení hospodaření organizace.

Klíčová slova: příspěvková organizace, zdroje financování, rozbor hospodaření, finanční analýza

Monitoring of costs and financial sources in selected educational institution

SUMMARY

The master's thesis is focused on the evaluation economy of organization by analyzing the costs and sources of financing elementary school speech therapy and speech therapy kindergarten Choustníkovo Hradiště for five consecutive years 2008 - 2012 and subsequent financial analysis. Based on the results will define proposals addressing the improvement of the economic situation of the organization.

The theoretical part contains an explanation of terms related to contributory organization and its economic analysis of selected literary sources and internet sources. In the practical part the selected funded organization is presented and next part is focused to the analysis of funding sources and costs related to the core business of the organization. Marginally analysis of the assets of organization is described. The selected indicators of financial analysis suitable for contributory organization are using for evaluation economy of

organization. Finally, it summarizes information about the economy of the organization and, if necessary, the proposed recommendations that could lead to improved economy of the organization.

Keywords: funded organization, financing sources, the financial management of the organization, financial analysis

Obsah

1. ÚVOD	5
2. CÍL PRÁCE	7
3. TEORETICKÁ VÝCHODISKA	8
3.1 NEZISKOVÁ ORGANIZACE	8
3.1.1 Členění neziskových organizací.....	9
3.2 PŘÍSPĚVKOVÁ ORGANIZACE	11
3.2.1 Charakteristika	11
3.2.2 Zřizovatel příspěvkové organizace.....	11
3.2.3 Zrušení příspěvkové organizace.....	13
3.2.4 Majetek příspěvkové organizace.....	13
3.2.5 Zásady finančního řízení a hospodaření příspěvkové organizace	14
3.2.6 Finanční zdroje příspěvkové organizace	15
3.2.7 Peněžní fondy příspěvkové organizace	16
3.2.8 Účetnictví příspěvkové organizace	19
3.3 ŠKOLSKÉ ZAŘÍZENÍ JAKO PŘÍSPĚVKOVÁ ORGANIZACE.....	22
3.3.1 Poslání školského zařízení	22
3.3.2 Školská zařízení poskytující speciální vzdělávání	22
3.3.3 Typy speciálních škol.....	23
4. METODIKA	25
5. ANALYTICKÁ ČÁST	31
5. 1 Charakteristika vybraného školského zařízení.....	31
5.1.1 Historie školského zařízení	33
5.2 MAJETEK VYBRANÉHO ŠKOLSKÉHO ZAŘÍZENÍ	34
5.3 ZDROJE FINANCOVÁNÍ VYBRANÉHO ŠKOLSKÉHO ZAŘÍZENÍ	37
5. 3. 1 Neinvestiční dotace ze státního rozpočtu.....	39
5.3.2 Příspěvek na provoz z rozpočtu zřizovatele	42
5.3.3 Vlastní výnosy.....	44
5.3.4 Peněžní fondy.....	45
5.4 NÁKLADY ŠKOLSKÉHO ZAŘÍZENÍ.....	48
5.5 VÝSLEDEK HOSPODAŘENÍ	49
5.6 FINANČNÍ ANALÝZA	50
6. DISKUZE.....	60

7. ZÁVĚR	63
Seznam použité literatury:.....	65
Přílohy	68
Seznam tabulek	72
Seznam grafů.....	73
Seznam obrázků:	74

1. ÚVOD

Neziskové organizace stejně jako ostatní podnikatelské subjekty představují neoddelitelnou součást dnešní společnosti. Neziskové organizace zauímají svou působností místo ve všech sférách společnosti a zaměřují se na uspokojování potřeb lidí. Významným rozdílem mezi podnikatelskými subjekty a neziskovými organizacemi je ten, že hlavním cílem neziskových organizací není dosahování a maximalizace zisku. Vzhledem k tomuto faktu musí mít neziskové organizace zajištěné finanční prostředky k hospodaření a financování své činnosti, pro kterou byly vytvořeny. Nabývání majetku u neziskových organizací je další odlišností od podnikatelských subjektů a existují i další.

Jednou z forem neziskových organizací se zabývá tato diplomová práce, konkrétně se jedná o příspěvkovou organizaci. Na základě principů financování se řadí příspěvková organizace mezi vládní neziskové organizace. Příspěvkové organizace jsou zřizovány státem nebo územně samosprávnými celky, které představují obce a kraje. Právě zřizovatelé příspěvkových organizací poskytují finanční prostředky v podobě příspěvků a neinvestičních či investičních dotací k jejich hospodaření a uskutečňování hlavní činnosti, pro kterou byly zřízeny. Příspěvkové organizace jsou zřizovány pro výkon činností, které jsou spíše ztrátového charakteru než ziskového a jsou směřovány pro uspokojování potřeb veřejnosti. S majetkem a finančními prostředky poskytnutými zřizovatelem musí příspěvkové organizace nakládat účelově a hospodárně, protože musí svému zřizovateli poskytovat informace o svém hospodaření. Podnikatelské subjekty nemohou vykonávat činnosti jako příspěvkové organizace, protože jim nejsou poskytovány žádné příspěvky k jejich hospodaření.

Finanční prostředky poskytované příspěvkové organizaci zřizovatelem ovlivňuje více faktorů, například velikost příspěvkové organizace vyjádřená počtem personálního zajištění. Příspěvkové organizace hospodaří s finančními prostředky z několika zdrojů. Na náklady spojené s personálním zajištěním včetně povinných odvodů institucím poskytující sociální zabezpečení a zdravotní pojištění, s nákupem učebních a textových pomůcek a jiné jsou poskytovány organizaci finanční prostředky neinvestičního charakteru ze státního rozpočtu přes účet krajského úřadu. Provozní náklady jsou hrazené zejména z příspěvku na provoz z rozpočtu zřizovatele. Organizace mohou v rámci výkonu hlavní činnosti vytvářet i vlastní výnosy.

Diplomová práce se soustřeďuje na analýzu jednotlivých zdrojů finančních prostředků určených k hospodaření vybrané příspěvkové organizace a na jejich využití v podobě rozboru nákladů. K provedení jednotlivých analýz včetně finanční analýzy jsou využity materiály dané k dispozici vybranou organizací a odborné znalosti získané na půdě univerzity.

2. CÍL PRÁCE

Hlavním cílem diplomové práce je zhodnocení hospodaření ZŠ logopedické a MŠ logopedické Choustníkovo Hradiště pro pět po sobě jdoucích let 2008 – 2012 za pomoci analýz nákladů a zdrojů financování organizace a následného provedení výpočtů vybraných ukazatelů finanční analýzy. Z provedených analýz jsou získána výstupní data, na jejichž základě je zhodnocena a shrnuta ekonomická situace organizace. V případě nutnosti budou navržena doporučení, která povedou ke zlepšení a efektivnějšímu hospodaření organizace.

Charakterizování dílčích cílů práce:

1. vysvětlení teoretických pojmů souvisejících s hospodařením školského zařízení jako příspěvkové organizace
2. charakteristika vybraného školského zařízení
3. vlastní analýzy a výpočty vybraných ukazatelů finanční analýzy na základě poskytnutých dat z výročních zpráv vybrané organizace
4. shrnutí a zhodnocení hospodaření organizace a případné navržení doporučení vedoucích ke zlepšení hospodaření

3. TEORETICKÁ VÝCHODISKA

3.1 NEZISKOVÁ ORGANIZACE

Řada podnikatelských subjektů v naší ekonomice poskytuje výrobky a služby občanům, za které získává přiměřený zisk, který se snaží maximalizovat. Na rozdíl od podnikatelských subjektů existují ekonomické subjekty, které jsou zaměřené na uspokojování různých potřeb občanů. Těmito subjekty jsou neziskové organizace, které jsou v zákoně č. 568/1992 Sb., o daních z příjmů charakterizovány jako právnické osoby, které nejsou zřízené nebo založené za účelem podnikání, ale za účelem zabezpečení potřeb občanů.

Neziskové organizace své činnosti zaměřují na uspokojování potřeb občanů zejména v těchto oblastech:

- vzdělávání,
- kultura,
- zdravotnictví,
- sociální služby,
- životní prostředí,
- veřejná správa. (Kubičková & Otrusínová, 2011)

Profesoři Salamon a Anheier určili pět základních vlastností, podle nichž jsou neziskové organizace:

- Institucionalizované – organizace, které jsou buď formálně anebo právně registrovány a bez ohledu na způsob registrace mají pevně danou institucionální strukturu a organizační skutečnost,
- Soukromé – základní struktura organizací je soukromá, což představuje institucionální oddělení od státní správy, která tyto organizace neřídí, což neznamená, že nemohou být podporované státní moci,
- Neziskové – organizace mohou ze své činnosti realizovat zisk, který vkládají do cílů daných posláním organizace a nemůže docházet k přerozdělování zisku mezi vlastníky či vedení organizace,
- Samosprávné a nezávislé – organizace, které jsou schopny řídit samy sebe včetně vlastní kontroly, nejsou tedy ovládány zvenčí,

- Dobrovolné – organizace využívající dobrovolnost, kterou chápou ve smyslu podílení se na výkonu neplacené práce pro organizaci či ve formě poskytnutých darů. (Vašítková, 2008)

3.1.1 Členění neziskových organizací

Neziskové organizace lze rozčlenit podle různých hledisek a kritérií:

- ve vztahu k principům financování
 - vládní neziskové organizace, tzv. veřejný sektor (organizační složky státu, územní samosprávné celky, příspěvkové organizace),
 - nevládní neziskové organizace, tzv. soukromý neziskový sektor (obecně prospěšné společnosti, nadace, politické strany, církve).
- podle kritéria zakladatele
 - organizace založené veřejnou správou (státní správou nebo územní samosprávou) tzv. veřejnoprávní organizace, kterými podle zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty ve znění pozdějších předpisů jsou stát a jeho organizační složky, kraje, obce, dobrovolné svazky obcí a právnické osoby založené zvláštními předpisy,
 - organizace založené soukromou fyzickou nebo právnickou osobou, tzv. soukromoprávní organizace,
 - veřejnoprávní instituce, jejichž služby jsou povinně dané zákonem (veřejné vysoké školy).
- podle kritéria právně organizační normy
 - založené organizace podle zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla), ve znění pozdějších předpisů a dle zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů,
 - organizace založené podle ostatních zákonů platných pro neziskové organizace,
 - organizace založené dle zákona č. 513/1999 Sb., obchodního zákoníku, ve znění pozdějších předpisů.
- podle kritéria globálního charakteru poslání

- veřejně prospěšné organizace, jejichž poslání spočívá v produkci veřejných a smíšených statků uspokojujících potřeby společnosti v oblasti vzdělání, ekologie, charity, zdravotnictví
- vzájemně prospěšné organizace, jejichž posláním je vzájemná podpora skupin občanů spjatých společným zájmem, veřejná správa dohlíží, aby uspokojující vlastní zájmy organizace neodporovaly zájmům občanům a právnických osob.
- podle vykazování účetních informací a vedení účetnictví:
 - nevýdělečné organizace účtují podle Vyhlášky MF ČR č. 476/2003 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb. o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, pro účetní jednotky, u kterých hlavním předmětem není podnikání,
 - organizace veřejného sektoru účtují podle Vyhlášky MF ČR č. 410/2009 Sb., ve znění pozdějších předpisů, kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, pro některé vybrané účetní jednotky, které jsou územní samosprávné celky, svazky obcí, příspěvkové organizace, státní fondy a organizační složky státu. (Kubíčková & Otrusinová, 2011) (Rektořík, 2010)

V rámci ekonomiky České republiky lze neziskový sektor chápat jako soubor vládních, municipálních a nevládních neziskových organizací, mezi které konkrétně patří: (Kubíčková & Otrusinová, 2011)

- zájmová sdružení právnických osob,
- občanská sdružení včetně odborových organizací,
- politické strany a hnutí,
- státem uznávané církve a náboženské společnosti,
- nadace a nadační fondy,
- obce a kraje,
- organizační složky státu a územní samosprávné celky,
- příspěvkové organizace,
- státní fondy,
- obecně prospěšné společnosti,
- veřejné vysoké školy.

3.2 PŘÍSPĚVKOVÁ ORGANIZACE

3.2.1 Charakteristika

Příspěvkové organizace jsou právnickými osobami spadajícími do veřejného sektoru, který je součástí neziskového sektoru národního hospodářství a posláním příspěvkových organizací je naplnění úkolů, které jsou ve veřejném zájmu a vedou k uspokojení potřeb. Příspěvkové organizace jsou zřizované institucemi veřejné správy a jednotkami územní samosprávy, které se dělí na nižší územní samosprávné celky (obce) a vyšší územní samosprávné celky (kraje). Zřizující instituce příspěvkové organizace řídí, kontrolují a podporují je v jejich činnostech ve formě příspěvků na provoz či dotací. Činnost příspěvkových organizací v České republice je zejména upravena zákonem č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a zákonem č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů. (Mockovčiaková, Morávek, & Prokúpková, 2011)

Příspěvkové organizace se řídí zejména těmito právními předpisy: (Podhorský, 2005)

- Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů
- Vyhláška č. 410/2009 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, pro některé vybrané účetní jednotky
- Vyhláška c. 383/2009 Sb., o účetních záznamech v technické podobě vybraných účetních jednotek a jejich předávání do centrálního systému účetních informací státu
- Vyhláška č. 270/2010 Sb., o inventarizaci majetku a závazku
- České účetní standardy č. 501 - 522

3.2.2 Zřizovatel příspěvkové organizace

Zřizovatelem příspěvkové organizace jsou orgány státní správy (ministerstva a ostatní ústřední orgány) nebo územně samosprávné celky buď obce anebo kraje, úkolem zřizované příspěvkové organizace je zabezpečení veřejně prospěšných činností, které jsou neziskové a jejichž rozsah, struktura a složitost vyžadují samostatnou právní subjektivitu. V roce 2007 byly obce zřizovatelem 8 456 příspěvkových organizací, z nichž 84 % bylo evidováno v oblasti vzdělávání a školských služeb (předškolní zařízení, základní školy,

školní stravování a základní umělecké školy) a zbylých 6 % příspěvkových organizací působilo v oblasti kultury a sociálních služeb. 2 307 příspěvkových organizací bylo zřízeno kraji, z nichž 40 % bylo zaměřeno na střední školství, dalších 23 % působilo v oblasti speciálních předškolních zařízení a speciálních základních škol. Zbylá procenta z počtu 2 307 příspěvkových organizací své aktivity zaměřovala do oblastí zdravotnictví, sociální péče a služby sociálního zabezpečení a kultury. Příspěvková organizace vzniká dnem, který stanoví zřizovatel ve zřizovací listině. Náležitosti zřizovací listiny stanovuje § 27 zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů. Na návrh podaný zřizovatelem se nově zřízená příspěvková organizace zapisuje do obchodního rejstříku. (Provazníková, 2009)

Náležitosti zřizovací listiny:

- úplný název zřizovatele; je-li jím obec, uvede se také její zařazení do okresu,
- název a sídlo organizační složky; název musí vylučovat možnost záměny s názvy jiných organizačních složek zřizovatele,
- vymezení účelu a tomu odpovídajícího předmětu činnosti,
- označení osob oprávněných jednat za organizační složku,
- vymezení majetku ve vlastnictví zřizovatele, pokud se organizační složce předává do správy k jejímu vlastnímu hospodářskému využití,
- vymezení takových majetkových práv, které organizační složce umožní, aby majetek svěřený podle písmena e) mohla řádně využívat pro účely, pro něž byla zřízena, a v rámci vymezené pravomoci o něj pečovat,
- okruh příjmů a výdajů rozpočtu zřizovatele souvisejících s její činností, které zřizovatel svěřuje do její působnosti, a způsob jejich použití, a to na rozdíl od zbývajících příjmů a výdajů organizační složky, které zřizovatel o jejím hospodaření sleduje podle rozpočtové skladby a zabezpečuje je ve svém rozpočtu,
- způsob vedení odděleného účetnictví o příjmech a výdajích organizační složky svěřených jí do její působnosti podle písmena g), včetně případného zřízení a využívání samostatného bankovního účtu, a způsob vyúčtování prostředků

sledovaných na tomto účtu a popř. také způsob stanovení a vyúčtování zúčtovatelných záloh poskytovaných na její provozní výdaje,

- vymezení doby, na kterou je organizační složka zřízena. (Aion, 2010)

Další povinnosti zřizovatele

Zřizovatel ve vztahu k nově zřizované příspěvkové organizaci je povinen vykonávat kontrolní funkci v oblasti jejího hospodaření. Zajišťuje plynulý provoz příspěvkové organizace v návaznosti na výkony ve formě příspěvku na provoz. V případě zřízení, splynutí příspěvkové organizace s jinou příspěvkovou organizací a zrušení je zřizovatel povinen do 15 dnů ode dne, kdy uvedené skutečnosti nastaly, sdělit je Ústřednímu věstníku České republiky.

3.2.3 Zrušení příspěvkové organizace

Neuvádí-li zvláštní právní předpis jinak, může rozhodnout o zrušení příspěvkové organizace její zřizovatel a příspěvková organizace zaniká dnem, který zřizovatel určí ve svém rozhodnutí o zrušení organizace. Zřizovatel příspěvkové organizace po uplynutí dne uvedeného v rozhodnutí o zrušení nadále nakládá s jejím majetkem a závazky přecházejí na stát a zřizovatel s nimi disponuje podle zákona č. 219/2000 Sb., o majetku České republiky. (Máče, 2006)

3.2.4 Majetek příspěvkové organizace

Příspěvkové organizace zřízené územním samosprávným celkem (krajem nebo obcí) dle zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územní rozpočet hospodaří se svěřeným majetkem ve vlastnictví zřizovatele v rozsahu, který je stanovený v zřizovací listině. Neurčí-li tento zákon jinak, získává příspěvková organizace majetek pro svého zřizovatele. Předchozí písemný souhlas zřizovatele k nabytí majetku je třeba v případech, které vymezení zřizovatel. Příspěvková organizace může nabývat do svého vlastnictví majetek potřebný pro výkon činnosti, pro kterou byla zřízena těmito způsoby:

- bezúplatným převodem od svého zřizovatele,
- darem s předchozím písemným souhlasem zřizovatele,

- děděním; příspěvková organizace je povinna dědictví odmítnout bez předchozího písemného souhlasu zřizovatele,
- jiným způsobem na základě rozhodnutí zřizovatele.

Majetek ve vlastnictví příspěvkové organizace nabytý bezúplatným převodem od svého zřizovatele je trvale nepotřebný, příspěvková organizace jej bezúplatně nabídne svému zřizovateli. Pokud není písemná nabídka majetku přijata zřizovatelem, po předchozím písemném svolení může příspěvková organizace převést majetek do vlastnictví jiné osoby za daných podmínek zřizovatelem.

Po předchozím písemném souhlasu zřizovatele je příspěvkové organizaci umožněno nabývat majetku darem i děděním. U přijatého daru a dědictví je nutný předchozí písemný souhlas zřizovatele, protože možné náklady na provoz, údržbu či opravy takto nabytého majetku mohou mít dopad na rozpočet příspěvkové organizaci i zřizovatele. Pokud příspěvkové organizaci nebudou stačit finanční prostředky z jejího rozpočtu na provoz darovaného či děděného majetku, může je požadovat od svého zřizovatele. V opačném případě u přijatého peněžního daru dochází ke zlepšení finanční situace příspěvkové organizace a na základě toho může dojít ke snížení příspěvku na provoz od zřizovatele. (Aion, 2010) (Maderová & Tégl, 2009)

3.2.5 Zásady finančního řízení a hospodaření příspěvkové organizace

Zásady finančního řízení a hospodaření příspěvkové organizace vycházejí z tzv. principu 3E, tj. Economy, Efficiency, Effectiveness. Princip tzv. 3E bývá též souhrnně označován jako výkonnost organizace. Jednotlivé výrazy se dají přeložit a vysvětlit tímto způsobem:

- Economy – znamená hospodárnost, která vyjadřuje co nejnížší vynaložení prostředků při udržení odpovídající kvality; hospodárnost značí kritérium hodnotící na vstupu, které je založené na principu vytvářet věci levně,
- Effectiveness – znamená účelnost při dosahování cílů a potřebných výstupů, vztah mezi cíli a výstupy vyjadřuje princip dělání správných věcí, jde o věci, které měly být skutečně provedeny
- Efficiency – znamená efektivitu vyjadřující mírou dosahovaných výsledků; jedná se o kritérium efektivity hodnotící vztahů mezi vstupy a výstupy, které jsou založené na principu dělání věcí správnou cestou.

U příspěvkových organizací je možné rozšíření principu zásad finančního řízení a hospodaření z tzv. 3E na 6E, tj. o Equity, Environment a Ethics. Rozšiřující výrazy je možné přeložit a vysvětlit takto:

- Equity – znamená spravedlnost, která je vyjádřena snahou dělat věci správně, tak aby nedocházelo k diskriminaci a nepoctivosti ve vztahu k okolí,
- Environment – znamená prostředí pracovní a životní, ke kterému by měl být dodržován odpovědný přístup,
- Ethics – znamená etiku, která hraje významnou roli v řízení a klade důraz na právní a morální chování managementu; dobré etické klima přináší klidné pracovní prostředí, řešení problémů a pracovní zaujetí. (Kubičková & Otrusínová, 2011)

3.2.6 Finanční zdroje příspěvkové organizace

Hospodaření příspěvkové organizace se řídí rozpočtem, který musí být vyrovnaný a zahrnuje náklady a výnosy související s předmětem hlavní činnosti příspěvkové organizace. Získané finanční prostředky příspěvková organizace využije na krytí nezbytných potřeb a k zabezpečení nerušeného chodu.

Příspěvkové organizace podle § 28 zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtu hospodaří s finančními prostředky, které získávají: (Podhorský, 2005), (Valenta, 2004)

- z rozpočtu zřizovatele
- ze státního rozpočtu
- hospodářskou činností
- v rámci hlavní činnosti
- ze státních fondů
- ze sdružování prostředků
- dary

Z rozpočtu zřizovatele

Zřizovatel poskytuje příspěvkové organizaci příspěvek na provoz, který se vypočítává jako rozdíl mezi plánovanými výnosy příspěvkové organizace a náklady. Příspěvek na provoz je poskytován zřizovatelem v peněžní formě.

Ze státního rozpočtu

Příspěvková organizace zřízená územním samosprávným celkem (krajem nebo obcí) musí o dotace ze státního rozpočtu žádat prostřednictvím svého zřizovatele. Zřizovatel jako žadatel o dotaci investičního charakteru žádá na základě dokumentů od příspěvkové organizace, které vyjadřují účel užití dotace a rozpočet financování daného účelu. Příspěvkové organizace mají nárok žádat ze státního rozpočtu o dotace neinvestičního charakteru, které slouží k zabezpečení provozních činností organizace.

Další finanční prostředky, se kterými příspěvková organizace hospodaří:

- s dotací na úhradu provozních výdajů, které jsou nebo mají být kryty z rozpočtu Evropské unie, včetně stanoveného podílu státního rozpočtu na financování těchto výdajů,
- s dotací na úhradu provozních výdajů podle mezinárodních smluv, na základě kterých jsou České republice svěřeny peněžní prostředky z finančního mechanismu Evropského hospodářského prostoru, z finančního mechanismu Norska a programu švýcarsko-české spolupráce.

Dotace jsou finančními prostředky účelově poskytnutými a použití je vázáno na účel daný podmínkami poskytnuté dotace. Nevyčerpá-li příspěvková organizace tyto poskytnuté finanční prostředky do konce kalendářního roku, jejich zůstatková část se převede do rezervního fondu a tyto finanční prostředky jsou určeny k financování v budoucích letech. (Aion, 2010)

3.2.7 Peněžní fondy příspěvkové organizace

Příspěvkové organizace utvářejí následující peněžní fondy, které jsou stanovené v zákoně č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů:

- rezervní fond,

- investiční fond,
- fond odměn,
- fond kulturních a sociálních potřeb.

Rezervní fond

Rezervní fond příspěvkové organizace se utváří ze zlepšeného výsledku hospodaření po skončení roku, jehož výši je možné snížit o případné převody do fondu odměn, které schvaluje zřizovatel příspěvkové organizace. Zlepšený výsledek hospodaření příspěvkové organizace vzniká pokud, skutečné výnosy navýšené o provozní příspěvek jsou vyšší než provozní náklady. Peněžní dary mohou být také zdrojem rezervního fondu. Na základě souhlasu zřizovatele příspěvková organizace může použít část rezervního fondu k posílení svého investičního fondu. (Krbečková & Plesníková, 2012)

Využití rezervního fondu příspěvkové organizace:

- k dalšímu rozvoji své činnosti,
- k časovému překlenutí dočasného nesouladu mezi výnosy a náklady,
- k úhradě případných sankcí uložených jí za porušení rozpočtové kázně,
- k úhradě své ztráty za předchozí léta.

Investiční fond

Příspěvková organizace vytváří investiční fond, který využívá k financování investičních potřeb. Zdrojem finančních prostředků investičního fondu jsou: (Aion, 2010)

- peněžní prostředky ve výši odpisů hmotného a nehmotného dlouhodobého majetku prováděné podle zřizovatelem schváleného odpisového plánu,
- investiční dotace z rozpočtu zřizovatele,
- investiční příspěvky ze státních fondů,
- příjmy z prodeje svěřeného dlouhodobého hmotného majetku, jestliže to zřizovatel podle svého rozhodnutí připustí,
- dary a příspěvky od jiných subjektů, jsou-li určeny nebo použitelné k investičním účelům,

- příjmy z prodeje dlouhodobého hmotného majetku ve vlastnictví příspěvkové organizace,
- převody z rezervního fondu ve výši povolené zřizovatelem.

Investiční fond příspěvková organizace používá:

- k financování investičních výdajů,
- k úhradě investičních úvěrů nebo půjček,
- k odvodu do rozpočtu zřizovatele, pokud takový odvod uložil,
- k posílení zdrojů určených na financování údržby a oprav majetku, který příspěvková organizace používá pro svou činnost; takto použité prostředky se z investičního fondu převádějí do výnosů příspěvkové organizace.

Fond odměn

Fond odměn příspěvková organizace tvoří do výše 80 % ze zlepšeného výsledku hospodaření, nejvýše však do výše 80 % stanoveného objemu prostředků na platy. Rozhodnutí zřizovatele je rozhodující pro tvorbu fondu odměn a schvaluje výši zlepšeného výsledku hospodaření a jeho rozdělení. Z fondu odměn příspěvkové organizace se hradí platy zaměstnanců, však přednostně se hradí případně překročení prostředků na platy. (Aion, 2010)

Fond kulturních a sociálních potřeb

Příspěvkové organizace mají povinnost tvořit fond kulturních a sociálních potřeb a plynou do něho finanční prostředky z ročního objemu nákladů zúčtovaných na platy nebo mzdy a náklady platů či mezd. Fond kulturních a sociálních potřeb je naplňován zálohově z roční plánované výše v souladu se schváleným rozpočtem. Fond kulturních a sociálních potřeb je tvořen zejména k zabezpečování kulturních, sociálních a dalších potřeb zaměstnanců příspěvkové organizace.

Čerpání fondu se provádí za účelem příspěvku: (Neščáková, 2012)

- na stravné zaměstnanců,
- ve formě výročních odměn zaměstnancům při dovršení padesáti let věku případně šedesáti let věku,

- ve formě výročních odměn zaměstnancům při prvním odchodu do starobního důchodu,
- na zdravotní poukázky zaměstnanců,
- na dětské tábory dětí zaměstnanců,
- na dovolenou zaměstnance,
- a podobně.

3.2.8 Účetnictví příspěvkové organizace

Příspěvkové organizace vedou účetnictví, které musí podávat věrně zachycující informace o možných jevech v organizaci. Úkolem účetnictví je poskytovat včasné, správné a věrohodné informace o stavu hospodaření organizace. Příspěvkové organizace patří do skupiny neziskových organizací, které nejsou založené za účelem podnikání s realizací zisku a účetnictví vedou podle následujících právních předpisů:

- Zákon č. 563/1999 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů,
- Vyhláška č. 410/2009 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, pro účetní jednotky, které jsou územními samosprávnými celky, příspěvkovými organizacemi, státními fondy a organizačními složkami státu, ve znění pozdějších předpisů,
- Vyhláška č. 270/2010 Sb., o inventarizaci majetku a závazků,
- Vyhláška č. 383/2009 Sb., o účetních záznamech v technické formě a jejich předávání do centrálního systému účetních informací státu a o požadavcích na technické a smíšené formy účetních záznamů,
- České účetní standardy.

Příspěvkové organizace vedou podrobnou analytickou evidenci z důvodu složitosti financování organizace a z možnosti vykonávat doplňkovou činnost. Doplňková činnost nemá souvislost s hlavní činností organizace a nesmí být financována z prostředků získaných od zřizovatele organizace. Vytvořený zisk z doplňkové činnosti se používá k financování hlavní činnosti organizace a pro tuto činnost se vede účetnictví odděleně. Vedení účetnictví doplňkové činnosti příspěvkové organizace je shodné jako u hlavní činnosti, vede podvojně účetnictví. (Máče, 2012) (Maderová, 2013)

Účetní výkazy

Dle vyhlášky č. 410/2009 Sb., s platností od 1. 1. 2010 se řídí výkaznictví a zásadním způsobem mění rozsah účetní závěrky vybraných účetních jednotek, kterými jsou územně samosprávné celky, příspěvkové organizace, státní fondy a jiné. Obsah účetních výkazů je podle této vyhlášky rozšířen včetně změny v uspořádání obsahové náplně rozvahových i výsledkových položek. Sestavení účetní závěrky se provádí v české měně s přesností na dvě desetinná místa. Výkazy, ze kterých se skládá účetní závěrka příspěvkové organizace: (Kraftová, 2002) (Máče, 2012)

- rozvaha (balance),
- výkaz zisků a ztrát,
- příloha.

Rozvaha

Rozvaha neboli jinak nazývaná bilance má nově utvořené uspořádání položek, které přebírá z podnikatelské sféry. Stav majetku účetní jednotky a zdrojů krytí majetku jsou vykazovány ke dvěma po sobě jdoucím rozvahovým dnům, tj. 1. 1. a 31. 12. Rozvaha je také nazývaná bilancí, protože dodržuje bilanční rovnici, kdy se aktiva rovnají pasivům. Jednotlivé položky rozvahy jsou uspořádány do vertikálně tvořené tabulky. Směrná účtová osnova utváří novou strukturu položek a zavádí sloupce u položek aktiv běžného období, a to brutto (stav k okamžiku sestavení bez opravek), korekce (určuje výši opravek k dané položce), netto (položky upravené o opravy) a sloupec minulého období vyjádřené v netto hodnotě. Tabulka s pasivy se dělí na dva sloupce, tj. běžné a minulého období.

Výkaz zisků a ztrát

V účetním výkazu zisků a ztrát jsou vyjádřeny konečné stavy nákladových a výnosových účtů včetně výsledku hospodaření před zdaněním a po zdanění. Tabulka výkazu zisků a ztrát je rozdělena na čtyři sloupce, které jsou tvořeny hlavní a doplňkovou činností organizace za běžné a minulého období.

Příloha

V příloze účetní jednotky jsou obsaženy vysvětlující a doplňující informace ostatních částí účetní závěrky. Kromě účetních dat dané účetní jednotky obsahuje i textové části zhodnocující současný stav hospodaření a možnosti budoucího vývoje.

3.3 ŠKOLSKÉ ZAŘÍZENÍ JAKO PŘÍSPĚKOVÁ ORGANIZACE

3.3.1 Poslání školského zařízení

Vzdělávání jako jedna ze základních lidských potřeb je poskytovaná školskými zařízeními. Každý z jedinců si musí osvojit takový objem znalostí a dovedností, aby byl schopný se uplatnit ve společnosti.

Mezi poslání školských zařízení se řadí:

- rozvoj lidské individuality,
- zprostředkování historicky vzniklé kultury společnosti,
- výchova k ochraně životního prostředí,
- posilování soudržnosti společnosti,
- podpora demokracie a občanské společnosti,
- výchova k partnerství, spolupráci a solidaritě v evropské i globalizující se společnosti,
- zvyšování konkurenceschopnosti ekonomiky a prosperity společnosti,
- zvyšování zaměstnatelnosti. (Kotásek, 2001)

Školy a školská zařízení mají hlavní poslání a tím se rozumí příprava žáků na výkon určitého povolání či určité funkce. Tyto organizace by mely u žáků vzbudit zájem o všeobecnou vzdělanost, o rozvoj osobnosti a schopnost fungování v mezilidských vztazích. (Kalhous, 2009)

3.3.2 Školská zařízení poskytující speciální vzdělávání

Vědní disciplína zabývající se výchovu a vzděláváním jedinců s určitým typem, formou a rozsahem zdravotního postižení se nazývá speciální pedagogika. Vzdělávací systém České republiky zahrnuje speciální vzdělávání, nejedná se o žádnou samostatnou kategorii mimo tento systém. Výchovný a vzdělávací proces pro zdravotně postižené děti a žáky poskytuje speciální školství v předškolní péči, v rámci povinné školní docházky a v přípravě na profesní život.

Speciální vzdělávání se řídí zásadou „vzdělávat postižené normálně, pokud je to možné, speciálně, pokud je to nutné“. Snahou speciálního vzdělávání je poskytnout vzdělání

přiměřené úrovni všem dětem a žákům i s těžkým zdravotním postižením. Každému jedinci se v rámci výuky speciálního vzdělávání pomocí speciálních přístupů, metod a forem, snaží zajistit možnost plného rozvoje potenciálu. (Kalhous, 2009), (Kuja & Kysučan, 1996)

3.3.3 Typy speciálních škol

Výuky na speciálních školách se řídí učebními plány a osnovami schválenými pro běžné školy nebo dle zdravotního postižení uzpůsobených učebních plánů a osnov. Cílem speciálního vzdělávání je dosažení srovnatelných výsledků jako u vzdělávání na běžných školách.

Rozdělení speciálních škol podle zdravotního postižení u dětí a žáků:

- sluchové postižení: mateřská škola
základní škola
střední škola (SOU, OU, PrŠ, SOŠ, gymnázium)
- zrakové postižení: mateřská škola
základní škola
střední škola (SOU, OU, Pr.Š, SOŠ)
- hluchoslepotu: mateřská škola
základní škola
- vady řeči: mateřská škola logopedická
základní škola logopedická
- tělesné postižení: mateřská škola
základní škola
střední škola (SOU, OU, Pr.Š, SOŠ, gymnázium)
- mentální postižení: mateřská škola speciální
základní škola praktická
základní škola speciální
odborné učiliště
praktická škola

- specifické poruchy učení: základní škola pro žáky se SPU
- specifické poruchy chování: základní škola pro žáky se SPCH
- nemoc a oslabenost nemocí: mateřská škola při zdravotnickém zařízení
základní škola při zdravotnickém zařízení
základní škola speciální při zdravotnickém zařízení

Předškolní péče a základní školy při zdravotnickém zařízení jsou výhradně určeny pro děti a žáky dlouhodobě hospitalizované a oslabené nemocí. Zařazení dětí do těchto škol se provádí na základě doporučení ošetřujícího lékaře se souhlasem zákonného zástupce. (Kuja & Kysučan, 1996)

4. METODIKA

Zdroje dat

Analytická část práce obsahuje základní informace a údaje představující konkrétně vybrané školské zařízení jako příspěvková organizace. Následující podkapitoly analytické části se zabývají rozborem nákladů a zdrojů, ze kterých jsou tyto náklady financovány v pěti po sobě následujících letech. Data potřebná pro tvorbu těchto podkapitol byla poskytnutá zaměstnankyní z úseku „Provoz a Mzdy“ se souhlasem ředitelky vybrané příspěvkové organizace. Konkrétní data byla získána z poskytnutých výročních zpráv a zpracována pro přehlednost ve formě tabulek, následných grafů s vysvětlujícím komentářem vyplývajícím ze srovnání dat po sobě následujících pěti let. Pro ucelení informací potřebných pro rozbor byla využita další kvantitativní metoda, a to rozhovor se zaměstnankyní z úseku „Provoz a Mzdy“ příspěvkové organizace. Na rozbor nákladů a zdrojů financování navazuje důležitá podkapitola finanční analýza.

Finanční analýza

Pomocí finanční analýzy poskytující komplexní pohled o hospodaření, je možné vyhodnotit finanční situaci ve sledovaném období vybrané příspěvkové organizace. Hlavním cílem finanční analýzy je rozbor a zhodnocení dosavadního vývoje hospodaření příspěvkové organizace včetně získaných informací vedoucích ke zlepšení ve finanční oblasti do budoucna. Finanční analýza je založená na rozboru jednotlivých finančních položek, jejichž důležitými zdroji jsou podklady z účetnictví příspěvkové organizace, zejména rozvaha, výkaz zisku a ztrát a rozpočet příspěvkové organizace. (Kraftová, 2002)

V této podkapitole jsou pomocí programu MS Excel vypočítané vybrané ukazatele finanční analýzy. Potřebná vstupní data pro výpočet vybraných ukazatelů včetně vypočtených hodnot jsou uspořádána pro přehlednost do tabulek. Výsledné hodnoty jsou porovnány s doporučenou hodnotou ukazatele. Ze získaných výsledků je sestaven graf, který je dle potřeby pro pochopení řádně interpretován. Jedná se konkrétně o tyto metody a ukazatelé:

Horizontální analýza (trendová)

Popsání změn hodnot u jednotlivých položek účetních výkazů v porovnání s předchozími obdobími umožňuje metoda horizontální analýzy. Tato metoda vyjadřuje jakýsi vývoj v čase. Vyjádření změn hodnot může být několika způsoby: (Kraftová, 2002)

- absolutně = $Ukazatel_{t+1} - Ukazatel_t$
 - rozdíl mezi hodnotami položky ve dvou po sobě jdoucích obdobích vyjadřuje, o kolik se položka snížila nebo zvýšila
- v procentech
$$= \frac{Ukazatel_{t+1} - Ukazatel_t}{Ukazatel_t} * 100$$
 (1)
 - podíl absolutní změny zpravidla na hodnotě minulého období vyjadřuje, o kolik procent se hodnota položky zvýšila nebo snížila
- prostřednictvím tzv. indexů
 - porovnávají se absolutní hodnoty údajů z jednotlivých období, výsledkem je podíl nazývaný index
 - podle volby základu pro srovnání všech analyzovaných období rozlišujeme index řetězové a bazické

$$\text{Indexy řetězové} = \frac{Ukazatel_{t+1}}{Ukazatel_t} * 100$$
 (2)

$$\text{Indexy bazické} = \frac{Ukazatel_{t+1}}{Ukazatel_0} * 100$$
 (3)

Vertikální analýza (strukturální)

Metoda zvaná vertikální analýza je určena ke kvantifikaci podílu jedno položky účetních výkazů na celku, např. podíl položky Stavby na celkových aktivech, podíl položky Tržby za prodané zboží na celkových výnosech.

Vývoj jedné položky zprostředkovaně udává podíl jedné položky na celku ve dvou po sobě následujících obdobích.

Například je možné použít horizontální a vertikální analýzu v případě kontroly plnění rozpočtu, jež znamená vztah mezi rozpočtovanými a skutečnými údaji. (Kraftová, 2002)

Ukazatelé likvidity

Ukazatelé likvidity v rámci finanční analýzy podávají souhrnný obraz o stavu zajištění úhrady závazků a stavu prostředků využitelných k úhradě. (Kubíčková & Otrusínová, 2011) (Mallya, 2007)

Pohotová likvidita

Prováděním výpočtu ukazatele pohotové likvidity se z celkového objemu oběžných aktiv vyřazuje nejméně likvidní položka, tj. zásoby. Ukazatel pohotové likvidity určuje schopnost splatit krátkodobé závazky bez nutného prodeje zásob. Doporučená hodnota výpočtu je v rozmezí 0,7 – 1,5, vyrovnanost mezi krátkodobými pohledávkami a krátkodobými závazky představuje hodnota výpočtu 1.

$$\text{Pohotová likvidita} = \frac{\text{Krátkodobý finanční majetek} + \text{Krátkodobé pohledávky}}{\text{Krátkodobé závazky}} \quad (4)$$

Peněžní (okamžitá) likvidita

Nejdůležitějším a nejpřesnějším ukazatelem schopnosti okamžitě uhrazovat krátkodobé závazky je peněžní likvidita. Je poměřována nejlikvidnější položka oběžných aktiv, tj. krátkodobý finanční majetek a krátkodobé závazky. Doporučovaná hodnota ukazatele je vymezená od 0,2 – 0,5. Pokud se hodnota pohybuje kolem 1, znamená rovnost mezi zdroji úhrad a potřebami úhrad. (Peková, 2011)

$$\text{Peněžní likvidita} = \frac{\text{Krátkodobý finanční majetek}}{\text{Krátkodobé závazky}} \quad (5)$$

Čistý pracovní kapitál

Ukazatel čistého pracovního kapitálu je úzce spjat s likviditou, a proto je zařazen do skupiny ukazatelů likvidity. Čistý pracovní kapitál vyjadřuje prostředky, které by příspěvkové organizaci sloužily k financování provozní činnosti. Ukazatel umožňuje

oddělit z oběžných aktiv prostředky určené k financování krátkodobých závazků od prostředků, které mohou sloužit jako disponibilní zdroje. (Růčková, 2008)

$$\text{Čistý pracovní kapitál} = \text{Oběžná aktiva} - \text{Krátkodobé závazky} \quad (6)$$

$$\text{Podíl čistého pracovního kapitálu na oběžných aktivech} = \frac{\text{Čistý pracovní kapitál}}{\text{Oběžná aktiva}} * 100 \quad (7)$$

Ukazatelé aktivity

Ukazatelé aktivity vyjadřují vázanost peněžní formy majetku v jednotlivých nepeněžních formách aktiv, resp. určuje intenzitu využití jednotlivých forem majetku. Pro výpočet ukazatelů se používá údaj o dosažených tržbách či výnosech, které značí přeměnu z nepeněžní formy na peněžní. Ukazatelé aktivity lze vyjádřit ve formě: (Kraftová, 2002) (Růčková, 2008)

- doba obratu – tj. doba vázanosti peněz v určité formě aktiv,
- rychlost obratu – tj. počet obrátek za vymezený časový interval, zpravidla rok.

Obrat kapitálu

Ukazatel obratu kapitálu (tj. rychlost obratu kapitálu) udává, jak velká část celkových aktiv se obrátí ve výnosech za období dlouhé jeden rok. Cílem je maximalizace tohoto ukazatele.

$$\text{Obrat kapitálu} = \frac{\text{Výnosy celkem}}{\text{Kapitál (celková pasiva)}} \quad (8)$$

Míra vázanosti stálých aktiv ve výnosech

Ukazatel míra vázanosti stálých aktiv ve výnosech (tj. doba obratu stálých aktiv) určuje, jak rychle se stálá aktiva obnoví z dosažených výnosů za rok, resp. jak velká část stálých

aktiv se obrátí v ročních výnosech. Výsledek ukazatele míry vázanosti stálých aktiv ve výnosech vyjadřuje počet let, za kterých by se objem stálých aktiv obrátil v objemu obdržených výnosů daného roku. Nižší hodnota vypočteného ukazatele znamená vyšší intenzitu využívání stálých aktiv při tvorbě výnosů.

$$\text{Míra vázanosti stálých aktiv ve výnosech} = \frac{\text{Stálá aktiva}}{\text{Výnosy celkem}} \quad (9)$$

Ukazatelé finanční struktury

Pomocí ukazatelů finanční struktury je vyjádřena oblast využívání cizích zdrojů. (Kubíčková & Otrusinová, 2011)

Míra finanční nezávislosti

Ukazatel míry finanční nezávislosti vyjadřuje míru podílu vlastních zdrojů na objemu celkových zdrojů určených ke krytí majetku. Vypočtené údaje zpravidla nabývají u příspěvkových organizací vyšších hodnot kolem 70 %. V případě poklesu výsledné hodnoty pod 30 % je možné příspěvkovou organizací označit jako nestabilní.

$$\text{Míra finanční nezávislosti} = \frac{\text{Vlastní kapitál}}{\text{Celková pasiva}} * 100 \quad (10)$$

Ukazatel věřitelského rizika

Ukazatel věřitelského rizika se vypočítá jako podíl cizích zdrojů na objemu celkových zdrojů. Při výpočtu ukazatele platí, že pasiva se rovnají aktivům.

$$\text{Ukazatel věřitelského rizika} = \frac{\text{Cizí zdroje}}{\text{Celková pasiva (aktiva)}} \quad (11)$$

Ukazatel autarkie

Ukazatel autarkie vyjadřuje míru soběstačnosti příspěvkové organizace. Hospodářský výsledek jako ukazatel efektivního hospodaření je sporným vzhledem k tomu, že příspěvková organizace není zřizována za účelem dosažení zisku. Ukazatelů autarkie je více možných, pro zjištění míry soběstačnosti vybrané příspěvkové organizace je zvolen ukazatele autarkie na bázi výnosů a nákladů z hlavní činnosti.

$$\text{Autarkie} = \frac{\text{Výnosy z hlavní činnosti}}{\text{Náklady z hlavní činnosti}} * 100 \quad (12)$$

Autarkie z hlavní činnosti na bázi výnosů a nákladů z hlavní činnosti určuje míru soběstačnosti příspěvkové organizace v procentech vyjádřenou schopností pokrýt náklady hlavní činnosti z dosažených výnosů. Ukazatel se týká pouze hlavní činnosti, jak je již dané v názvu. Nejvýznamnější část výnosů příspěvkové organizace tvoří neinvestiční dotace, které se při výpočtu ukazatele započítávají do celkových výnosů. Je-li výsledek vypočteného ukazatele autarkie roven 100 %, lze hodnotit pozitivně, Pokud je výsledná hodnota nižší než 100 %, krytí nákladů z výnosů je nedostačující a je nutné analyzovat příčiny. V opačném případě vyjde-li výsledná hodnota vyšší než 100 %, dochází k zlepšenému výsledku hospodaření z hlavní činnosti a je nutné zjistit, které činnosti k tomu vedly. Zlepšený výsledek hospodaření v hlavní činnosti by neměl být tvořen v příspěvkové organizaci, na tomto základě dochází ke snížení provozní dotace. (Kubíčková & Otrusinová, 2011)

5. ANALYTICKÁ ČÁST

5.1 Charakteristika vybraného školského zařízení

Vybrané školské zařízení je zřízeno jako příspěvková organizace zastupitelstvem Královéhradeckého kraje s účinností od 1. ledna 2006 dle zřizovací listiny č. j. 24026/SM/2005 a dodatkem č. 1 z 1. listopadu 2007. Úkolem vybraného školského zařízení, kterým je Základní škola logopedická a Mateřská škola logopedická Choustníkovo Hradiště, je péče o děti a žáky s těžkými poruchami komunikačních schopností (těžké dyslalie, opožděný vývoj řeči, dysfázie, koktavost) v mnoha případech v kombinaci s dalšími vadami a poruchami (lehké mentální postižení, specifické poruchy učení, poruchy pozornosti, DMO a jiné zdravotní problémy). V současné době zahrnuje školské zařízení svou péči pro spádovou oblast Trutnovska, Broumovska, Náchodska, Jičínska a Rychnovska.

Základní údaje vybraného školského zařízení:

Název a sídlo: Základní škola logopedická a Mateřská škola logopedická

Choustníkovo Hradiště 161, 544 42 Choustníkovo Hradiště

Právní forma: příspěvková organizace

IČO: 48623091

Zřizovatel: Královéhradecký kraj, IČO: 70 889 546

Součásti školského zařízení: Základní škola – kapacita 45 dětí

Mateřská škola – kapacita 10 dětí

Školní družina – kapacita 20 dětí

Školní jídelna – kapacita 100 dětí

Internát – kapacita 40 dětí

SPC Náchod a Dvůr Králové n. Labem

– od roku 2012 SPC Náchod připojeno k jiné organizaci

Hlavní činnost: - uskutečňuje základní vzdělávání

- uskutečňuje předškolní vzdělávání
- poskytuje speciálně pedagogickou péči dětem a žákům se speciálními vzdělávacími potřebami
- zajišťuje celodenní výchovu, ubytování a mimoškolní činnosti
- uskutečňuje školní stravování žáků v době pobytu ve škole
- zajišťuje stravování zaměstnanců organizace
- spolupracuje s orgány sociálně-právní ochrany dětí, zdravotnickými zařízeními, apod.

Personální zajištění vybraného školského zařízení:

Tabulka č. 1: Počet zaměstnanců v letech 2008 - 2012

Kategorie zaměstnanců	Počet zaměstnanců				
	2008	2009	2010	2011	2012
Učitelé	8	8	8	8	8
Vychovatelé	4	5	5	5	5
Ostatní pedagogové	4	5	5	5	2
THP	2	2	2	2	2
Obchodně - provozní pracovníci	3	3	3	3	3
Ostatní pracovníci	3	3	3	3	3
Provozní pracovníci	3	3	3	3	3
Celkem	27	29	29	29	26

Zdroj: Výroční zprávy sledovaných období (vlastní zpracování)

Ostatní pedagogové = asistenční pracovníci žáků, kteří potřebují individuální přístup při vzdělávání

THP = technicko-hospodářští pracovníci, kterými se v rámci vybraného školského zařízení rozumí pracovníci v úseku „Prace a Mzdy“, kteří mají na starosti finanční hospodaření organizace

Obchodně-provozní pracovníci = v této skupině pracovníků se nacházejí zaměstnanci, kteří mají na starost zajištění stravování včetně nakupování potřebných surovin

Ostatní pracovníci = noční vychovatelé, jejichž náplní je dozor nad dětmi během noci ubytovanými na internátním zařízení

Provozní pracovníci = náplní práce pracovníků je zajištění čistoty jednotlivých prostor budov (uklízečky) a činnosti zajišťující běžný chod organizace (školník)

Z výše uvedené tabulky č. 1 je patrné, že v posledním roce sledovaného období došlo ke snížení počtu zaměstnanců kategorie ostatní pedagogové na základě poklesu počtu žáků se speciálně vzdělávacími potřebami a nutností individuálního přístupu. Ostatní kategorie zaměstnanců jsou ve sledovaném období dle počtu zaměstnanců shodné.

5.1.1 Historie školského zařízení

Základní škola logopedická a Mateřská škola logopedická v Choustníkově Hradišti je tzv. nástupkyní Mateřské školy a Základní školy logopedické v Hoříčkách. Základní škola pro žáky s vadami řeči byla zřízena v roce 1990, o rok později byla přidána i Mateřská škola.

V roce 2002 byla připojena ke škole v Hoříčkách samostatná škola v Choustníkově Hradišti, která byla taktéž zaměřená na žáky s vadami řeči. Na konci školního roku 2006/2007 bylo na základě rozhodnutí zastupitelů Královéhradeckého kraje zrušeno pracoviště v Hoříčkách a její působení bylo přesunuté do prostor školy v Choustníkově Hradišti. Od školního roku 2007/2008 funguje škola v nynější podobě. (Základní škola logopedická a Mateřská škola logopedická, 2009 – 2014)

5.2 MAJETEK VYBRANÉHO ŠKOLSKÉHO ZAŘÍZENÍ

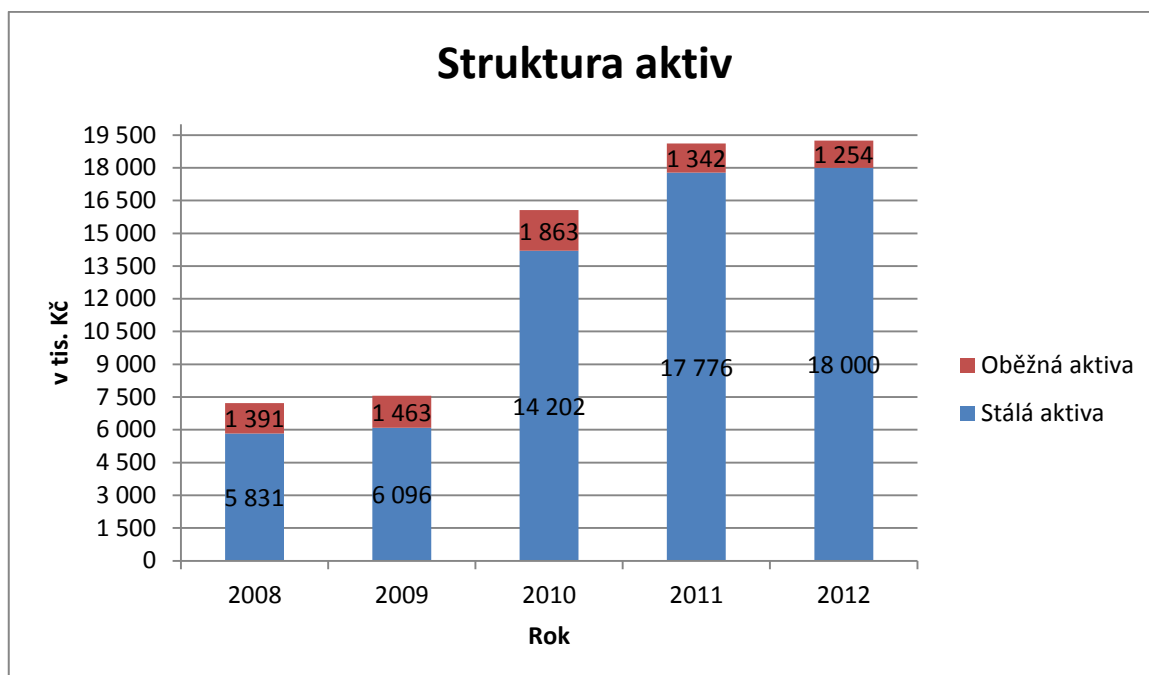
Struktura aktiv a pasiv představující majetek vybraného školského zařízení jsou pro přehlednost uspořádány v tabulkách a grafech s příslušným komentářem.

Tabulka č. 2: Struktura aktiv v letech 2008 – 2012 (v tis. Kč)

	2008	2009	2010	2011	2012
Stálá aktiva	5 830,61	6 095,73	14 202,00	17 776,38	18 000,16
Oběžná aktiva	1 391,07	1 462,59	1 863,00	1 342,01	1 253,86
Celková aktiva	7 221,68	7 558,32	16 065,00	19 118,39	19 254,02

Zdroj: Výroční zprávy ZŠ logopedické a MŠ logopedické Choustníkovo Hradiště, vlastní zpracování

Graf č. 1: Struktura aktiv v letech 2009 – 2013 (v tis. Kč)

Zdroj: Tabulka č. 2, vlastní zpracování

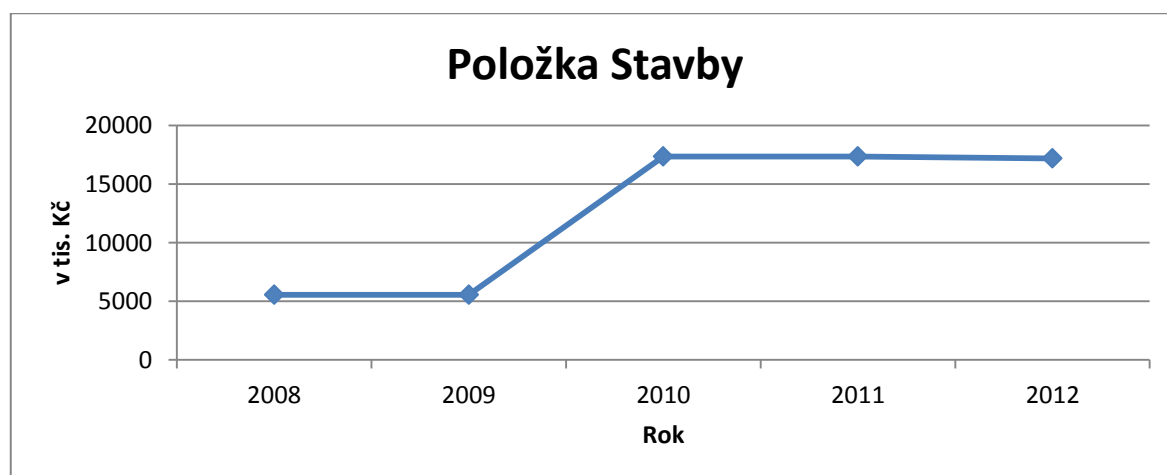
Celková výše aktiv ve sledovaném období je tvořena zejména složkou stálých aktiv, která představuje více jak 85 % podíl na celkovém majetku vybrané organizace. Dle tabulky č. 2 a grafu č. 1 došlo v roce 2010 k významnému nárůstu složky stálých aktiv, konkrétně o 8 106 000 Kč. Zbýlých 15 % z celkových aktiv tvoří oběžná aktiva.

Finanční majetek konkrétně „Peníze na běžném účtu“ organizace představují hlavní složku oběžných aktiv organizace. Dále jsou velmi významnou položkou „Krátkodobé pohledávky“, které představují neuhrazené finanční částky za stravování a ubytování dětí a žáků ubytovaných na internátě, za stravování žáků denně docházejících a za stravování a ubytování žáku, kteří už docházku ukončili.

Vybraná organizace výhradně hospodáří s majetkem svého zřizovatele, tzv. svěřeným majetkem. Mezi svěřený majetek organizace patří budovy, pozemky, pozemní komunikace. Ze získaných finančních zdrojů organizace pořizuje majetek: nábytek do tříd, počítačové vybavení, vybavení internátu, učební pomůcky, automobily a jiné. Konkrétně má organizace ve vlastnictví tři automobily, které používá k drobnému zajištění zásobování a k přepravě dětí a žáků. V roce 2012 bylo jedno z automobilů vyřazeno z majetku vzhledem ke stáří automobilu.

Nejvýznamnější složku stálých aktiv představuje především položka „Stavby“, která se řadí mezi ostatní položky dlouhodobého hmotného majetku a ovlivňuje jejich celkovou výši. Graf č. 2 poukazuje na vývoj této položky. Během roku 2010 došlo k výraznému navýšení položky „Stavby“, které bylo způsobené dokončením přestavby a stavebních úprav budovy, která byla na základě projektu určena k ubytování dětí a žáků během školního roku mimo víkendy, státní svátky a prázdniny a byla zřizovatelem svěřená organizaci k užívání.

Graf č. 2: Vývoj položky stavby v letech 2008 – 2013 (v tis. Kč)

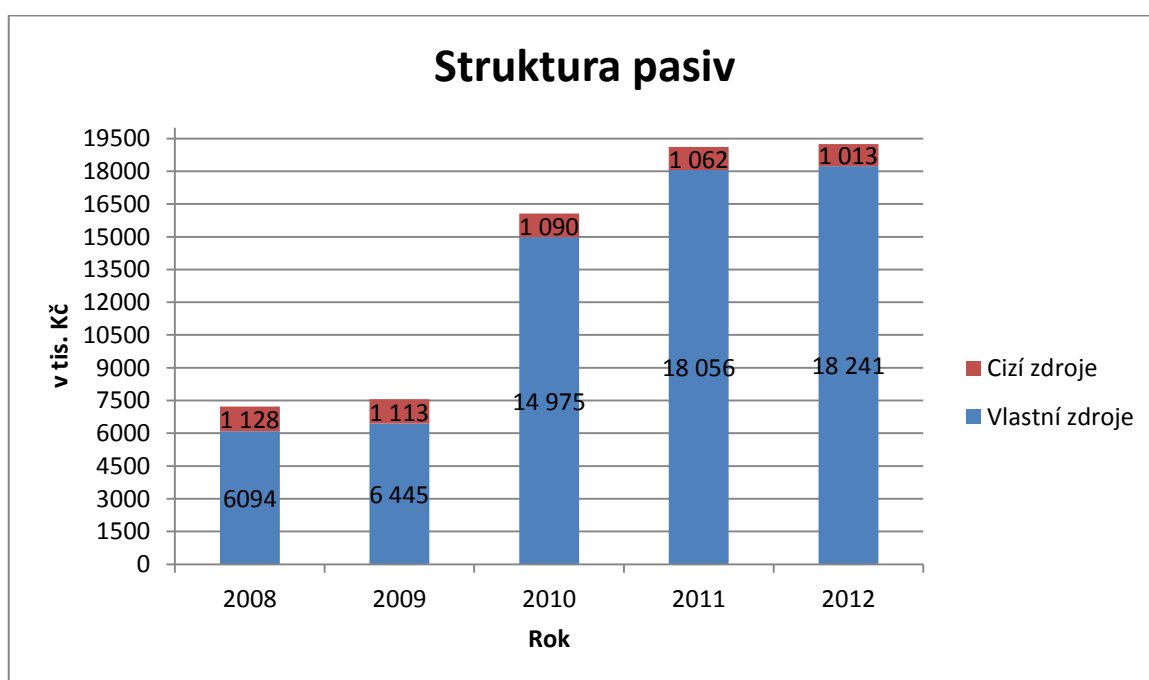
Zdroj: Výroční zprávy ZŠ logopedické a MŠ logopedické Choustníkovo Hradiště, vlastní zpracování

Tabulka č. 3: Struktura pasiv v letech 2008 – 2012 (v tis. Kč)

	2008	2009	2010	2011	2012
Vlastní zdroje	6 093,59	6 445,23	14 975,00	18 056,21	18 241,44
Cizí zdroje	1 128,09	1 113,09	1 090,00	1 062,18	1 012,58
Celková pasiva	7 221,68	7 558,32	16 065,00	19 118,39	19 254,02

Zdroj: Výroční zprávy ZŠ logopedické a MŠ logopedické Choustníkovo Hradiště, vlastní zpracování

Graf č. 3: Struktura pasiv v letech 2008 – 2012 (v tis. Kč)

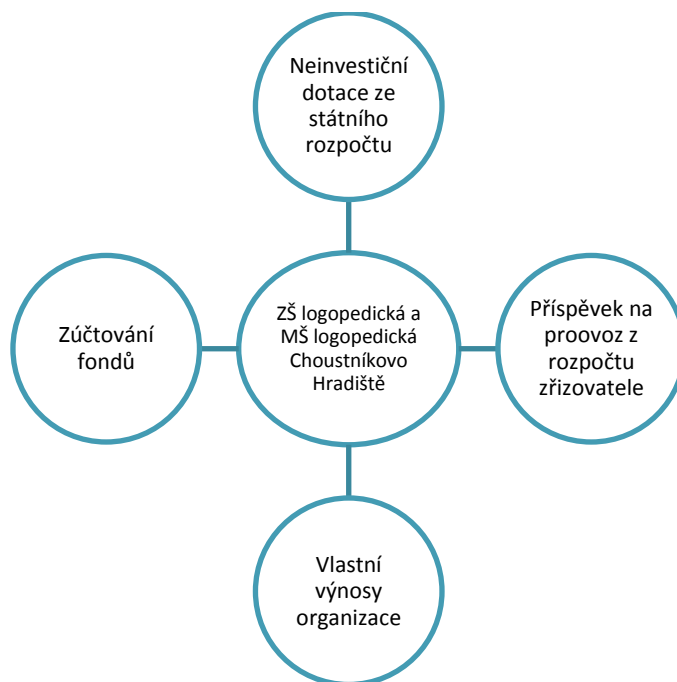
Zdroj: Tabulka č. 3, vlastní zpracování

Vlastní zdroje organizace dle tabulky č. 3 a grafu č. 3 tvoří dominantní část celkových pasiv, konkrétně se jedná o více jak 93 % podíl. Nejdůležitější a nejvýraznější složkou vlastních zdrojů je položka „Jmění účetní jednotky“. Tato položka odráží vývoj složek dlouhodobého hmotného majetku a díky tomu je zachováno bilanční pravidlo o rovnosti mezi aktivy a pasivy. V roce 2010 došlo ke zvýšení u položky „Stavby“, rovněž došlo ke zvýšení jmění organizace.

V rámci struktury pasiv je složka cizích zdrojů zanedbatelná u vybraného školského zařízení. Tuto část tvoří krátkodobé závazky. Tyto závazky vznikají při zúčtování s institucemi poskytujícími sociální zabezpečení a zdravotní pojištění, dále závazky vůči dodavatelům.

5.3 ZDROJE FINANCOVÁNÍ VYBRANÉHO ŠKOLSKÉHO ZAŘÍZENÍ

Obrázek č. 1: Finanční zdroje vybraného školského zařízení

Zdroj: vlastní zpracování

Vybrané školské zařízení každoročně sestavuje návrh rozpočtu na provoz spolu s dokumentem zvaným „Soustava ukazatelů k rozpočtu“, které předkládá svému zřizovateli ke schválení. Dokument „Soustava ukazatelů k rozpočtu“ obsahuje organizací navrhované výše příspěvků na provoz od svého zřizovatele a rovněž také další finanční zdroje, např. neinvestiční dotace ze státního rozpočtu. Při sestavování rozpočtu a dalších dokumentů vychází vybrané školské zařízení z minulých let.

Tabulka č. 4: Srovnání Soustavy ukazatelů k rozpočtu se skutečně získanými finančními prostředky (v tis. Kč)

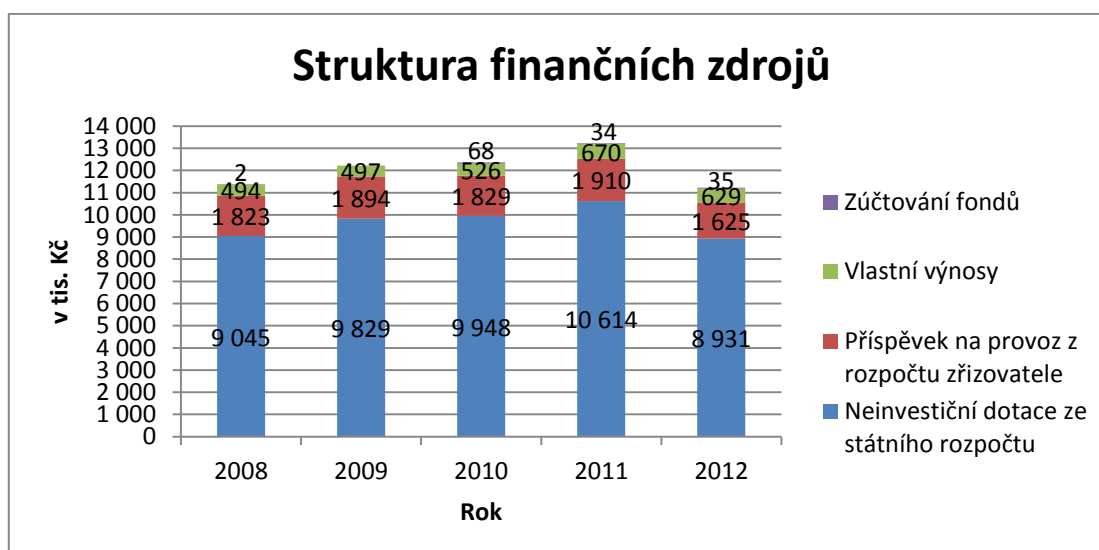
	2008	2009	2010	2011	2012
Rozpočtované FP	10 867,80	11 723,10	11 777,10	12 225,40	10 363,10
Skutečné FP	10 867,80	11 723,10	11 777,00	12 524,00	10 556,20

Zdroj: Výroční zprávy ZŠ logopedické a MŠ logopedické Choustníkovo Hradiště, vlastní zpracování

Ve sledovaném období je evidentní dle tabulky č. 4, že vybrané školské zařízení na základě dokumentu Soustava ukazatelů k rozpočtu navrhovalo nižší výši finančních prostředků určených k financování provozu organizace nebo stejnou výši, kterou ve skutečnosti získala. Velmi zanedbatelnou výjimkou je rok 2010, kdy organizace navrhovala o 0,10 Kč vyšší částku finančních prostředků, než ve skutečnosti obdržela. Školské zařízení v roce 2011 ve skutečnosti obdrželo finanční prostředky určené k financování své hlavní činnosti vyšší o 298 600 Kč a v roce 2012 o 193 100 Kč.

Finanční zdroje celkem

Graf č. 4: Struktura finančních zdrojů v letech 2008 – 2012 (v tis. Kč)

Zdroj: Příloha č. 3, vlastní zpracování

V příloze č. 3 jsou vyjmenovány jednotlivé skupiny finančních zdrojů s jejich výší, se kterou se podílejí na celkové velikosti zdrojů financování, v grafu č. 4 jsou čitelné jejich jednotlivé podíly.

V celkové výši finančních zdrojů má největší a hlavní podíl neinvestiční dotace ze státního rozpočtu, který každoročně dosahuje výše 80 %. Skupinu s nejnižší výší podílu představuje zúčtování fondů, v roce 2009 dosahovalo nulové výše. Na druhém místě se umísťuje ve sledovaném období u vybraného školského zařízení příspěvek na provoz z rozpočtu zřizovatele. Jednotlivé skupiny finančních zdrojů jsou podrobněji rozebrány v dalších částech práce.

5.3.1 Neinvestiční dotace ze státního rozpočtu

Neinvestiční dotace ze státního rozpočtu představují největší podíl při financování hlavní činnosti vybraného školského zařízení. Tyto finanční prostředky jsou organizaci poskytovány na základě skutečného počtu žáků, který je zaznamenáván ve školní matrice. Dále je organizace povinná vést tzv. „mzdovou inventuru“, ve které je uvedený skutečný počet pedagogických a nepedagogických pracovníků zaměstnaných organizací. Na základě počtu žáků a normativů krajského úřadu je přidělena neinvestiční dotace na přímé vzdělávací náklady. Krajský úřad přihlíží i na údaje vyplývající z „mzdové inventury“ a poskytuje organizaci i další finanční prostředky neinvestičního charakteru.

Tabulka č. 5: Čerpání neinvestičních dotací ze státního rozpočtu (v tis. Kč)

		2008	2009	2010	2011	2012
Přímé náklady na vzdělávání	platy	6 328,00	5 917,10	6 384,80	6 549,50	6 476,30
	OON	120,00	170,00	175,00	135,00	85,00
	ostatní (FKSP + ONIV)	2 545,90	2 377,30	2 551,00	2 533,40	2 369,8
Podpora řešení specifických problémů RgŠ		0	816,00	824,10	929,00	0
Školní vybavení pro žáky 1. ročníků základního vzdělávání		0	12,00	13,00	14,00	0
Posílení platové úrovně ped. pracovníků		51,00	421,00	0	154,10	0
Posílení platové úrovně neped. pracovníků		0	116,00	0	0	0
Neinvestiční dotace ze státního rozpočtu - celkem		9 044,90	9 829,40	9 947,90	10 315,00	8 931,10

Zdroj: Výroční zprávy ZŠ logopedické a MŠ logopedické Choustníkovo Hradiště, vlastní zpracování

OON = ostatní osobní náklady

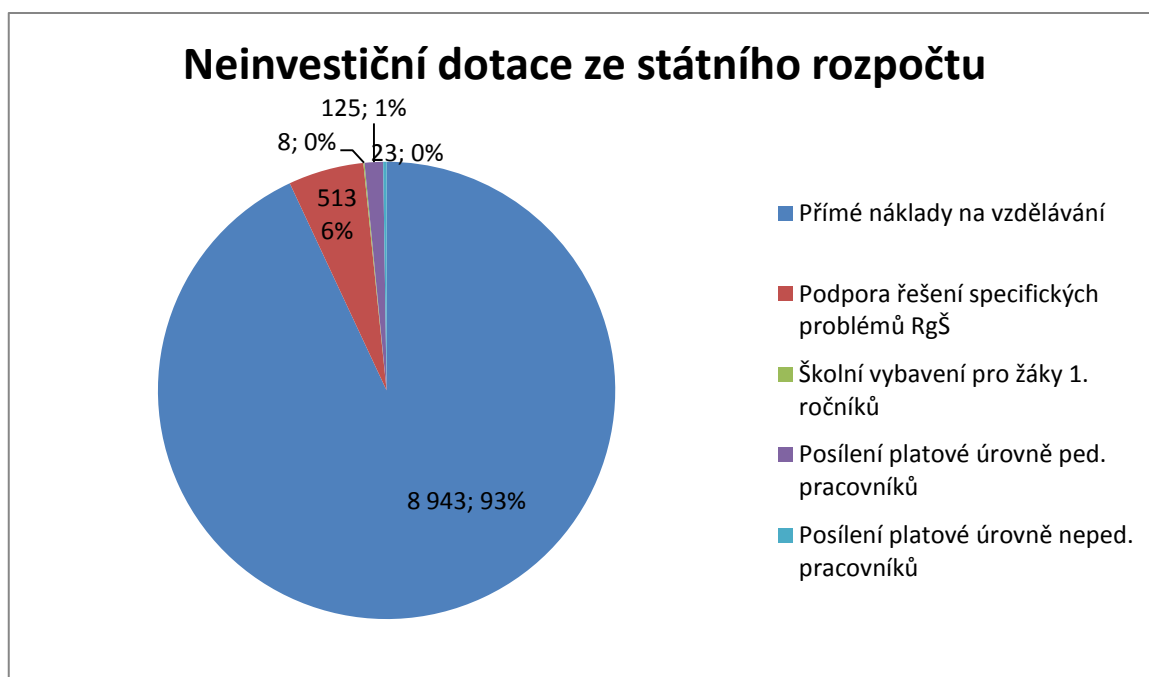
- zahrnují zákonné sociální a zdravotní pojištění hrazené zaměstnavatelem

FKSP = Fond kulturních a sociálních potřeb

ONIV = ostatní neinvestiční výdaje

- účelově poskytnutá dotace určená k pořízení učebních pomůcek, knih, školních potřeb, dále slouží k úhradě plavání pro děti, tisku školních materiálů, cestovného, a jiné

Graf č. 5: Struktura průměrné neinvestiční dotace ze státního rozpočtu za období 2008 – 2012 (v tis. Kč a %)

Zdroj: Tabulka č. 5, vlastní zpracování

Neinvestiční dotace ze státního rozpočtu je přidělena organizaci Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy (dále jen MŠMT) přímo na běžný účet organizace přes účet krajského úřadu Královehradeckého kraje. Organizace eviduje v tabulkách čerpání dotace využití přidělených finančních prostředků až do úplného vyčerpání.

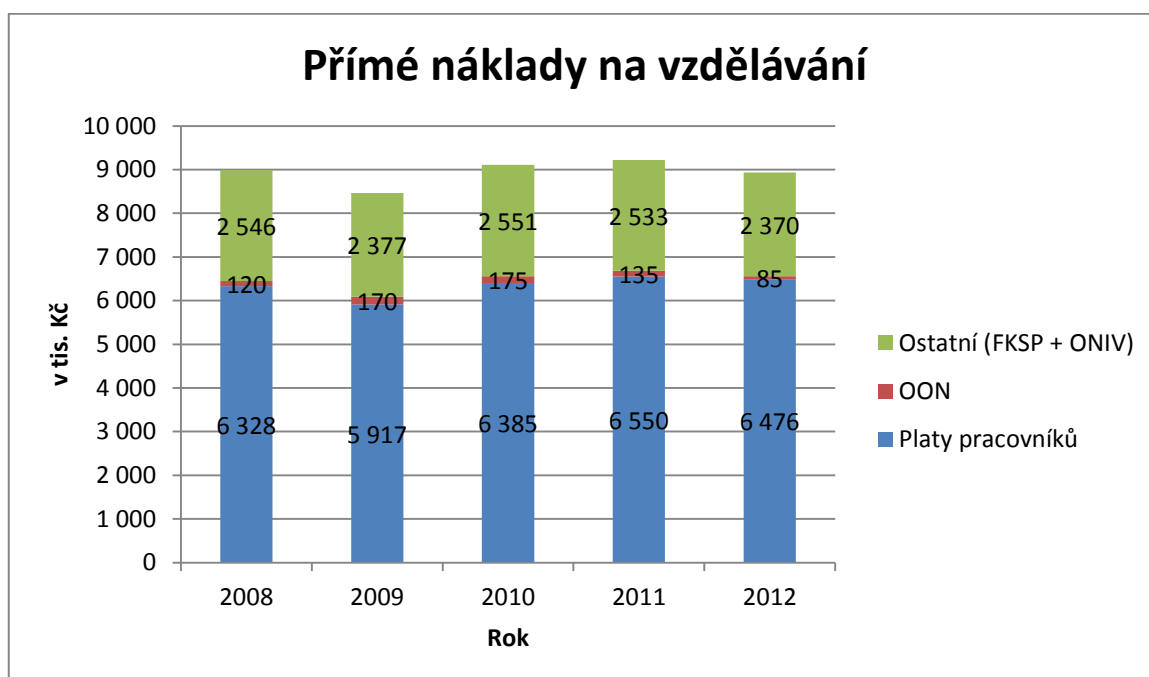
Neinvestiční dotace ze státního rozpočtu je tvořena hlavně účelovou dotací zvanou Přímé náklady na vzdělávání, které je přidělený účelový znak 33 353. Z výše uvedeného grafu č. 5 je patrné, že Přímé náklady na vzdělávání zaujímají největší podíl této dotace 93 % za sledované období. Ostatní části této dotace jsou tvořeny příspěvky z rozvojových programů vyhlášených MŠMT, dle názvu je možné určit i jejich účelové použití. Průměrné hodnoty vyjadřující podíly jednotlivých příspěvků na celkové výši neinvestiční dotace jsou ovlivněné tím, že příspěvky z rozvojových programů nebyly organizaci přiděleny každoročně ve sledovaném období. Příspěvek zvaný „Podpora

řešení specifických problémů RgŠ“ zaujímá 6 %, ostatní příspěvky zaujímají podíl pod úrovní 1 %. Příspěvek „Posílení platové úrovně nepedagogických pracovníků“ byl organizaci poskytnutý pouze v roce 2009, kdy byl rozvojový program vyhlášený.

Ve sledovaném období dosahovaly výše této dotace v organizaci téměř stejné úrovně. V roce 2011 přesáhla dotace částku 10 000 000 Kč, což bylo způsobené navýšením všech částí této dotace. Zejména byl za celé sledované období nejvyšší příspěvek v rámci rozvojového programu „Podpora řešení specifických problémů regionálního školství“, v rámci kterého MŠMT přiděluje krajům finanční prostředky, které jsou přerozděleny pro ekonomicky náročnější druhy škol a školských zařízení (např. speciální školy).

Přímé náklady na vzdělávání

Graf č. 6: Struktura Přímých nákladů na vzdělávání v letech 2008 – 2012 (v tis. Kč)

Zdroj: Tabulka č. 5, vlastní zpracování

Přímé náklady na vzdělávání se skládají ze tří složek, které dle názvu určují účel použití. Nejvýznamnější složkou Přímých nákladů na vzdělávání jsou příspěvky na platy pracovníků a to jak pedagogických tak i nepedagogických. V roce 2009 příspěvek určený k výplatě pracovníků byl nejnižší, ačkoliv počet zaměstnanců byl neměnný

i v následujících letech. Výše příspěvku byla dorovnaná z rozvojových programů „Posílení platové úrovně pedagogických pracovníků“ ve výši 421 000 Kč a z programu „Posílení platové úrovně nepedagogických pracovníků“ ve výši 116 000 Kč, který byl vyhlášený MŠMT pouze v roce 2009. Ostatní osobní náklady zahrnují povinné odvody na sociální zabezpečení a zdravotní pojištění a složka ostatní zahrnuje odvody do Fondu kulturních a sociálních potřeb a k úhradě ostatních neinvestičních výdajů. Tyto dvě složky dosahují zanedbatelných rozdílů a jejich hodnota se dá považovat za rovnou ve sledovaném období.

5.3.2 Příspěvek na provoz z rozpočtu zřizovatele

Příspěvek na provoz z rozpočtu zřizovatele, tedy z rozpočtu Královehradeckého kraje má neinvestiční charakter finančních prostředků je poskytován ZŠ logopedické a MŠ logopedické Choustníkovo Hradiště k úhradě provozních nákladů vyplývajících s hlavní činnosti. Příspěvek na provoz je vázán účelovostí a hospodárností nákladů souvisejících s provozem hlavní činnosti organizace.

Příspěvek na provoz je poskytován z Fondu rozvoje a reprodukce Královehradeckého kraje. K čerpání příspěvku na provoz dochází dle jednotlivých paragrafů rozpočtové skladby. V tabulce č. 6 jsou uspořádány informace o finančních prostředcích rozdělených na výkon hlavní činnosti jednotlivých součástí organizace, konkrétně na provoz mateřské školy, základní školy, školní jídelny, školní družiny, internátu a speciálně pedagogických center (dále jen SPC).

Tabulka č. 6: Čerpání příspěvku na provoz z rozpočtu zřizovatele (v tis. Kč)

	2008	2009	2010	2011	2012
Mateřská škola	284,00	289,00	274,00	283,00	317,83
Základní škola	777,20	755,50	684,10	709,00	794,69
Školní družina	137,00	144,00	136,00	142,00	158,92
SPC	421,70	416,20	461,00	493,00	358,30
Internát	203,00	289,00	274,00	283,00	317,83
Příspěvek na provoz z rozpočtu zřizovatele	1 822,90	1 893,70	1 829,10	1 910,00	1 625,10

Zdroj: Výroční zprávy ZŠ logopedické a MŠ logopedické Choustníkovo Hradiště, vlastní zpracování

V letech 2008 – 2011 se hodnota příspěvku pohybovala kolem hranice 1 900 000 Kč s výjimkou roku 2012. V roce 2012 byl zřizovatelem organizace snížen příspěvek na provoz o cca 300 000 Kč oproti jiným rokům z důvodu oddělení SPC Náchod, které se stalo součástí jiné příspěvkové organizace - Základní škola a Mateřská škola J. Zemana v Náchodě.

Graf č. 7: Průměrné hodnoty čerpání příspěvku na provoz za období 2008 – 2012 (v tis. Kč)

Zdroj: Tabulka č. 6, vlastní zpracování

Graf č. 7 graficky znázorňuje průměrnou hodnotu jednotlivých částí čerpání poskytnutého Příspěvku na provoz z rozpočtu zřizovatele za sledované období 2008 – 2012. Největší podíl 40 % finančních prostředků je z příspěvku na provoz přidělen v organizaci pro Základní školu pro financování jejího provozu. Na druhém místě z hlediska podílu 23 % jsou v organizaci přerozděleny finanční prostředky z příspěvku na provoz pro zajištění hlavní činnosti SPC Náchod i Dvůr Králově n. Labem. Zbylé součásti organizace jsou z hlediska finančních prostředků z příspěvku na provoz na téměř stejné úrovni. Nejméně finančních prostředků plyne na provoz Školní družiny.

5.3.3 Vlastní výnosy

ZŠ logopedická a MŠ logopedická Choustníkovo Hradiště provozuje pouze hlavní činnost, proto se jedná pouze o vlastní výnosy organizace z hlavní činnosti. V rámci hlavní činnosti se organizace snaží o reedukaci řeči dětí a žáků s různým stupněm postižení mnohdy v kombinaci s jinými druhy zdravotního postižení (např. tělesné postižení, mentální postižení). Děti a žáci jsou do předškolní péče a do povinné školní docházky zařazeni ve věku od 4 let do 12 let. Žádnou doplňkovou činnost organizace neprovozuje.

Tabulka č. 7: Struktura vlastních výnosů v letech 2008 – 2012 (v tis. Kč)

	2008	2009	2010	2011	2012
Úhrada za stravování dětí a zaměstnanců	425,92	435,70	469,00	479,00	555,48
Úhrada za ubytování dětí	23,61	34,27	37,00	35,00	39,00
Přijaté úroky	11,44	11,22	15,00	3,00	5,46
Ostatní výnosy	32,78	15,72	5,00	153,00	29,21
Vlastní výnosy - celkem	493,75	496,91	526,00	670,00	629,15

Zdroj: Výroční zprávy ZŠ logopedické a MŠ logopedické Choustníkovo Hradiště, vlastní zpracování

Vlastní výnosy organizace jsou rozděleny do čtyř podstatných skupin, které jsou evidované v tabulce č. 7 včetně jejich dosahované hodnoty. V tomto souboru finančního zdroje je podstatným přínosem úhrada za stravování dětí a zaměstnanců podle vyhlášky 107/2005 Sb. Samozřejmým vlivem na výši tohoto přínosu finančních prostředků je počet dětí a pracovníků zaměstnaných v organizaci. Druhým velmi významným vlivem je aktuální cena poskytovaného stravování, která ovlivněná cenou potravin, cenou spotřebované elektrické energie a jiné. Na druhém místě s ohledem na přinášející objem finančních prostředků je úhrada za ubytování dětí na internátě podle vyhlášky 108/2005 Sb., opět je důležitým vlivem počet ubytovaných dětí a dále cena dalších služeb souvisejících s poskytovaným ubytováním.

Rok 2011 přinesl organizaci nejvíce finančních prostředků v této oblasti, z tabulky č. 7 je patrné, že tento přínos dosahoval téměř 700 000 Kč. Všechny složky vlastních výnosů byly téměř vyrovnané s ostatními obdobími, pouze ostatní výnosy byly o téměř 120 000 Kč vyšší. Organizaci byla plněná pojistná událost pojišťovací společností Kooperativa v částce

151 000 Kč, vzniklá úderem blesku a následným poškozením počítačového vybavení. Z tohoto plnění bylo pořízeno nové počítačové vybavení.

Úhrada za stravování dětí a zaměstnaných pracovníků v roce 2012 zapříčinila překročení hranice 600 000 Kč celkových vlastních výnosů. Hlavní příčinou bylo právě nárůst finančních prostředků za uhrazené stravování o 100 000 Kč. Vlivy vedoucí k tomuto zvýšení byly popsány v předchozím odstavci.

5.3.4 Peněžní fondy

Vybrané školské zařízení vytváří na základě zákona č. 250/2000 Sb. o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů ve znění pozdějších předpisů následující fondy: rezervní fond, fond kulturních a sociálních potřeb, fond odměn a investiční fond.

Rezervní fond

Tabulka č. 8: Tvorba a čerpání rezervního fondu v letech 2008 – 2012 (v tis. Kč)

Rezervní fond		2008	2009	2010	2011	2012
	tvorba		0,53	7,64	72,00	31,00
čerpání		0	0	68,00	25,00	35,40

Zdroj: Výroční zpráva ZŠ logopedické a MŠ logopedické Choustníkovo Hradiště, vlastní zpracování

V roce 2008 byl do rezervního fondu převeden hospodářský výsledek z roku 2007 v částce 530 Kč, během roku nedošlo k čerpání finančních prostředků z tohoto fondu.

Rok 2009 znamenal rovněž přiděl do rezervního fondu z hospodářského výsledku z roku 2008 ve výši 7 640 Kč, který opět nebyl v průběhu roku vyčerpán.

Převedení hospodářského výsledku roku 2009 v částce 72 000 Kč proběhlo v roce 2010 a v průběhu roku bylo z fondu vyčerpáno 68 000 Kč k dovybavení zrekonstruovaného internátu.

Rezervní fond byl v roce 2011 tvořen částkou 31 000 Kč, ve které 900 Kč představoval přiděl z výsledku hospodaření a zbývající část tvořila investiční dotace. Bylo využito 25 000 Kč k nákupu materiálu potřebného na výrobu zastřešeného stolu na dětské hřiště, které bude sloužit dětem a žákům školy.

V roce 2012 organizace obdržela finanční dar od banky ČSOB v hodnotě 35 000 Kč, který převedla do rezervního fondu. Za další byl fond tvořen hospodářským výsledkem 9 990 Kč. Organizace během roku použila z fondu finanční prostředky 35 400 Kč k pořízení nové keramické pece a k nákupu nátěru na zastřešený stůl u dětského hřiště.

Fond kulturních a sociálních potřeb

Tabulka č. 9: Tvorba a čerpání FKSP v letech 2008 – 2012 (v tis. Kč)

FKSP		2008	2009	2010	2011	2012
	tvorba		127,31	138,24	139,00	74,00
čerpání		131,24	159,94	175,00	88,00	67,08

Zdroj: Výroční zprávy ZŠ logopedické a MŠ logopedické Choustníkovo Hradiště, vlastní zpracování

Fond kulturních a sociálních potřeb je v letech 2008 - 2010 tvořený částkou odpovídající 2 % hrubých mezd v daném roce. K čerpání finančních prostředků pro zaměstnance a jejich rodinné příslušníky z FKSP dochází v souladu s vyhláškou č. 114/2002 Sb. v plném znění včetně poslední změny dané vyhláškou č. 355/2007 Sb.

V letech 2011 a 2012 se přiděl do FKSP rovnal 1% hrubých mezd pro daný rok a k jeho využití docházelo na základě stejných vyhlášek jako v minulých letech.

Fond odměn

Tabulka č. 10: Tvorba a čerpání fondu odměn v letech 2008 – 2012 (v tis. Kč)

Fond odměn		2008	2009	2010	2011	2012
	tvorba		0,06	0,85	8,43	1,00
čerpání		0	0	0	9,00	0

Zdroj: Výroční zprávy ZŠ logopedické a MŠ logopedické Choustníkovo Hradiště, vlastní zpracování

Do fondu odměn byla každoročně přidělena částka odpovídající 10 % hospodářského výsledku předchozího roku. Příděl výsledku hospodaření z roku 2007 v roce 2008 činil 60 Kč. V roce 2009 byl fond tvořen ve výši 850 Kč, která nebyla vyčerpaná. V roce 2010 se jednalo o přínos v hodnotě 843 Kč, který rovněž nebyl využitý. Rok 2011 znamenal další přínos finančních prostředků v částce 1 000 Kč, následně byl celý zůstatek 9 000 Kč fondu vyčerpaný k odměňování pracovníků. V posledním roce sledovaného období byl fond tvořen částkou 730 Kč, který nebyl nijak využitý.

Investiční fond

Tabulka č. 11: Tvorba a čerpání investičního fondu v letech 2008 – 2012 (v tis. Kč)

Investiční fond		2008	2009	2010	2011	2012
	tvorba		178,71	402,70	8 721,00	3 228,00
čerpání		864,14	374,91	8 194,00	3 711,00	527,40

Zdroj: Výroční zprávy ZŠ logopedické a MŠ logopedické Choustníkovo Hradiště, vlastní zpracování

Investiční fond byl v roce 2008 tvořen částkou 178 710 Kč, která se skládala z 59 690 Kč, která představovala příděl z odpisů dlouhodobého majetku a zbytek 119 020 Kč tvořila investiční dotace z rozpočtu zřizovatele. Organizace vyčerpala částku 864 140 Kč k nákupu zařízení do kuchyně – konvektomat a dále ke zpracování projektu přestavby a stavební úpravy budovy internátu firmou Projektis.

V roce 2009 byl investiční fond tvořen ve výši 68 790 Kč, dalším přidělem fondu byla poskytnutá investiční dotace z rozpočtu zřizovatele, která byla určená k přepracování projektové dokumentace v hodnotě 333 910 Kč. Z fondu byla plně využita investiční dotace a dále bylo na účet zřizovatele odvedeno 41 000 Kč.

Z rozpočtu zřizovatele obdržela organizace v roce 2010 investiční dotaci určenou k přístavbě a stavebním úpravám budovy internátu v částce 8 721 000 Kč. Během roku byla využita pouze část dotace 8 161 000 Kč a zbylá část byla ponechána k vyčerpání v dalším roce.

K dokončení přístavby a stavebních úprav budovy internátu byla dočerpána investiční dotace z minulého roku. Organizace s nově přidělenou investiční dotací 3 228 000 Kč v roce 2011 rozhodla přejít ve všech částech zařízení k plynovému vytápění a pořídila i nový plynový sporák do kuchyně pro přípravu pokrmů. Z fondu byla plně využita dotace z letošního i minulého roku 3 711 000 Kč.

V roce 2012 organizace vyřadila z používání stávající automobil, který již neodpovídal bezpečnostním požadavkům silničního provozu, rozhodla se koupit používaný užitkový automobil v hodnotě 415 000 Kč. Automobil slouží organizaci k drobnému zásobování a rovněž k přepravě dětí. Z rozpočtu zřizovatele byla poskytnutá investiční dotace ve výši 300 000 Kč, která byla plně využita. Z investičního fondu bylo organizací odvedeno na účet zřizovatele částka 112 400 Kč.

5.4 NÁKLADY ŠKOLSKÉHO ZAŘÍZENÍ

Náklady vybrané organizace souvisejí pouze s hlavní činností, protože doplňková činnost není provozovaná. Náklady organizace jsou rozděleny do šesti skupin nákladů, které je možné dále rozčlenit. Nejvíce finančně náročnou skupinou nákladů jsou osobní náklady, které zahrnují mzdové náklady a povinné odvody sociálního zabezpečení a zdravotního pojištění. Z tabulky č. 12 je patrné, že v letech 2008 – 2011 celkové náklady organizace vykazovaly rostoucí charakter. V roce 2011 překročily celkové náklady hranici 13 000 000 Kč, v rámci nichž dosahovaly zvýšení osobní náklady a služby. V tomto roce byly v hojné míře využívány telekomunikační služby k telefonickým konzultacím poskytovanými SPC v Náchodě i ve Dvoře Králové n. Labem.

Oproti předchozím sledovaným obdobím rok 2012 vykazoval nejnižší úroveň celkových nákladů 11 218 750 Kč. Ke snížení nákladů došlo v důsledku oddělení SPC Náchod od organizace, které se následně stalo součástí ZŠ a MŠ J. Zemana v Náchodě.

Tabulka č. 12: Struktura nákladů v letech 2008 – 2012 (v tis. Kč)

	2008	2009	2010	2011	2012
Spotřeba materiálu	1 044,85	1 335,22	1 327,00	1 601,00	887,54
Spotřeba energie	406,53	410,54	403,00	424,00	489,59
Služby	912,32	758,78	797,00	932,00	604,15
Osobní náklady	8 917,85	9 549,21	9 752,00	10 167,00	8 772,31
Ostatní náklady	13,63	17,04	36,00	18,00	14,26
Odpisy	59,70	68,79	55,00	79,00	450,90
Náklady celkem	11 354,88	12 139,58	12 370,00	13 221,00	11 218,75

Zdroj: Výroční zprávy ZŠ logopedické a MŠ logopedické Choustníkovo Hradiště, vlastní zpracování

5.5 VÝSLEDEK HOSPODAŘENÍ

Tabulka č. 13: Vývoj výsledku hospodaření v letech 2008 – 2012 (v tis. Kč)

	2008	2009	2010	2011	2012
Výnosy	11 363,34	12 220,01	12 371,00	13 228,00	11 220,75
Náklady	11 354,88	12 139,58	12 370,00	13 221,00	11 218,75
Výsledek hospodaření	8,46	80,43	1,00	7,00	2,00

Zdroj: Výroční zprávy ZŠ logopedické a MŠ logopedické Choustníkovo Hradiště, vlastní zpracování

Rozdíly mezi výnosy a náklady organizace se každý rok ve sledovaném období pohybují v kladných hodnotách v rozmezí od 1 000 Kč – 80 430 Kč. V roce 2009 dosahoval výsledek hospodaření nejvyšší částky.

V případě kladného výsledku hospodaření dochází nejprve ke krytí zhoršeného výsledku hospodaření, tzn. k úhradě ztráty z předchozího období. V dalším kroku se výsledek hospodaření po úhradě ztráty nazývá zlepšený výsledek hospodaření a je rozdělený a převedený do rezervního fondu a fondu odměn v předem stanoveném a schváleném poměru.

Tabulka č. 14: Rozdělení zlepšeného výsledku hospodaření (v tis. Kč)

	2008	2009	2010	2011	2012
Rezervní fond	0,53	7,64	72,00	0,90	6,27
Fond odměn	0,06	0,85	8,43	0,10	0,73
Výsledek hospodaření	0,59	8,46	80,43	1,00	7,00

Zdroj: Výroční zprávy ZŠ logopedické a MŠ logopedické Choustníkovo Hradiště, vlastní zpracování

Ve vybrané organizaci dochází k rozdělování zlepšeného výsledku hospodaření v poměru 90 % a 10 %. Rezervní fond je tvořen přidělem o velikosti 90 % ze zlepšeného výsledku hospodaření předchozího roku a zbývající část je přínosem fondu odměn. Například v roce 2008 je rezervní fond a fond odměn tvořen finančními prostředky ze zlepšeného výsledku hospodaření roku 2007. V roce 2013 byl vytvořený rezervní fond a fond odměn ze zlepšeného hospodářského výsledku roku 2012 ve výši 2 000 Kč.

5.6 FINANČNÍ ANALÝZA

V části práce zvané Finanční analýza jsou provedeny výpočty vybraných ukazatelů uspořádaných pro přehlednost v tabulkách, výsledky jsou znázorněny graficky s příslušným komentářem.

Horizontální analýza

Tabulka č. 15: Horizontální analýza Rozvahy (v %)

Název položky (v tis. Kč)	Rok				
	2008	2009	2010	2011	2012
Aktiva celkem	x	104,66	212,55	119,01	100,71
Stálá aktiva	x	104,55	232,98	125,18	101,26
Dlouhodobý hmotný majetek	x	104,55	232,98	125,18	101,26
Oběžná aktiva	x	105,14	127,38	72,03	93,43
Zásoby	x	199,40	214,40	33,50	95,91
Krátkodobé pohledávky	x	100,00	124,32	75,75	123,88
Krátkodobý finanční majetek	x	104,03	124,79	73,87	90,33
Pasiva celkem	x	104,66	212,55	119,01	100,71
Vlastní kapitál	x	105,77	232,34	120,58	101,03
Jmění účetní jednotky	x	104,45	230,45	124,95	101,25
Fondy účetní jednotky	x	111,10	652,00	102,03	78,29
Výsledek hospodaření	x	950,71	1,24	700,00	28,57
Cizí zdroje	x	98,67	98,49	97,48	95,33
Krátkodobé závazky	x	98,67	98,49	97,48	95,33

Zdroj: Výroční zprávy ZŠ logopedické a MŠ logopedické Choustníkovo Hradiště, vlastní zpracování

Po provedení horizontální analýzy Rozvahy pomocí řetězových indexů je evidentní z výše uvedené tabulky č. 15, že aktiva i pasiva ve sledovaném období 2008 – 2012 vykazují rostoucí charakter. V případě aktiv je růst způsoben složkou stálých aktiv. Nejvyšší meziroční nárůst u složky stálých aktiv, která je tvořena dlouhodobým hmotným majetkem, je v roce 2010, kdy oproti předchozímu roku 2009 stoupla o 132,98 %. Konkrétně ve sledovaném období vybraná organizace začala hospodařit s nově svěřeným majetkem – budovou, která prošla přestavbou a stavebními úpravami pro potřeby ubytování dětí. U oběžných aktiv došlo v posledních dvou letech sledovaného období k poklesu. Nejvyšší meziroční pokles u složky oběžných aktiv byl zaznamenán v roce 2011 u položky zásoby, kdy klesly o 66,50 % oproti předchozímu roku 2010. Zásoby zahrnující potraviny a úklidové prostředky na skladě organizace byly sníženy z důvodu pravidelného zásobování.

Rostoucí tendenci ovlivňuje složka vlastní kapitál, zejména pak položka „Jmění účetní jednotky“. V této položce se odráží hodnota svěřeného majetku, proto došlo k největšímu meziročnímu nárůstu v roce 2010 o 130,45 % s nově svěřenou budovou. Cizí zdroje vykazují klesající tendenci ovlivněnou snížením položky krátkodobých závazků. Organizace hospodaří výhradně bez nutnosti využití finančních prostředků z cizích zdrojů – bankovní úvěry.

Vertikální analýza

Tabulka č. 16: Vertikální analýza Rozvahy (v %)

Název položky (v tis. Kč)	Rok				
	2008	2009	2010	2011	2012
Aktiva celkem	100,00	100,01	100,00	100,00	100,00
Stálá aktiva	80,74	80,66	88,40	92,98	93,49
Dlouhodobý hmotný majetek	80,74	80,66	88,40	92,98	93,49
Oběžná aktiva	19,26	19,35	11,60	7,02	6,51
Zásoby	0,30	0,57	0,57	0,16	0,15
Krátkodobé pohledávky	1,75	1,67	0,98	0,62	0,77
Krátkodobý finanční majetek	17,21	17,11	10,05	6,24	5,59
Pasiva celkem	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00
Vlastní kapitál	84,38	85,27	93,22	94,44	94,74
Jmění účetní jednotky	82,39	82,23	89,15	93,60	94,11
Fondy účetní jednotky	1,87	1,98	4,06	0,8	0,62
Výsledek hospodaření	0,12	1,06	0,01	0,04	0,01
Cizí zdroje	15,62	14,73	6,78	5,56	5,26
Krátkodobé závazky	15,62	14,73	6,78	5,56	5,26

Zdroj: Výroční zprávy ZŠ logopedické a MŠ logopedické Choustníkovo Hradiště, vlastní zpracování

Vertikální analýzou Rozvahy uvedenou v tabulce č. 16 bylo zjištěno, že složka stálých aktiv má největší podíl na celkových aktivech v rozpětí 80,66 % - 93,49 %. Stálá aktiva jsou v případě vybrané organizace tvořena pouze složkou Dlouhodobý hmotný majetek, konkrétně pak největší část zaujímá položka „Stavby“. Krátkodobý finanční majetek zaujímá největší procentní podíl na oběžných aktivech především tvořený položkou „finanční prostředky na Běžném účtu“.

Rostoucí charakter položky s největší procentní částí 84 % – 94 % z celkových pasiv ve sledovaném období v rámci vlastního kapitálu je „Jmění účetní jednotky“, které odráží majetek organizace svěřený zřizovatelem k jejímu hospodaření, tedy především budovy.

Zbylou část tvoří položka „Krátkodobé závazky“ spadající do složky cizích zdrojů s klesající tendencí.

Tabulka č. 17: Vertikální analýza Výkazu zisku a ztrát (v %)

Název položky	Rok				
	2008	2009	2010	2011	2012
Náklady celkem	100,00	99,99	100,00	100,00	99,99
Spotřeba materiálu	9,20	10,99	10,72	12,11	7,91
Spotřeba energie	3,58	3,38	3,26	3,21	4,36
Služby	8,03	6,25	6,44	7,04	5,38
Osobní náklady	78,54	78,66	78,84	76,90	78,19
Ostatní náklady	0,12	0,14	0,29	0,14	0,13
Odpisy	0,53	0,57	0,45	0,60	4,02
Výnosy celkem	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00
Neinvestiční dotace ze státního rozpočtu	79,59	80,45	80,41	80,24	79,59
Příspěvek na provoz z rozpočtu zřizovatele	16,04	15,50	14,79	14,43	14,48
Vlastní výnosy	4,35	4,06	4,25	5,07	5,61
Zúčtování fondů	0,02	0	0,55	0,26	0,32

Zdroj: Výroční zprávy ZŠ logopedické a MŠ logopedické Choustníkovo Hradiště, vlastní zpracování

Na základě vertikální analýzy Výkazu zisku a ztrát uvedenou v tabulce č. 17 je zřejmé, že výnosovými položkami s největšími podíly na celkových výnosech jsou Neinvestiční dotace ze státního rozpočtu kolem 80 % a Příspěvek na provoz z rozpočtu zřizovatele cca 15 %. Vlastní výnosy představují 5 % a jsou tvořeny v rámci hlavní činnosti z uhrazených poplatků za stravování a ubytování dětí.

Nákladovou položkou s největším procentním zastoupením jsou Osobní náklady, které v sobě zahrnují náklady na mzdy zaměstnaných pracovníků včetně povinných odvodů institucím sociálního zabezpečení a zdravotního pojištění. Spotřeba materiálu je na druhém místě a zahrnuje zejména náklady spojené s potravinami, učebními pomůckami, úklidovými prostředky a jiné.

Ukazatelé likvidity

- **pohotová likvidita**

Tabulka č. 18: Výpočet ukazatele pohotová likvidita včetně vstupních dat (v tis. Kč)

	2008	2009	2010	2011	2012
Krátkodobý finanční majetek	1 243,26	1 294,16	1 614,00	1 192,26	1 076,97
Krátkodobé pohledávky	126,29	125,52	157,00	118,93	147,33
Krátkodobé závazky	1 076,64	1 060,19	1 090,00	1 062,18	1 012,57
Pohotová likvidita	1,27	1,34	1,62	1,23	1,21

Zdroj: Výroční zprávy ZŠ logopedické a MŠ logopedické Choustníkovo Hradiště, vlastní zpracování

Pro výpočet ukazatele pohotová likvidita je stanovena doporučená hodnota, která je rovna 1 a vyjadřuje tak vyrovnanost mezi krátkodobými pohledávkami a krátkodobými závazky. Výsledky výpočtu ukazatele vybrané organizace je ve sledovaném období 2008 – 2012 vyšší než doporučená hodnota, což znamená, že by organizace neměla žádné problémy s okamžitou úhradou všech svých krátkodobých závazků.

- **peněžní (okamžitá) likvidita**

Tabulka č. 19: Výpočet ukazatele peněžní likvidita včetně vstupních dat (v tis. Kč)

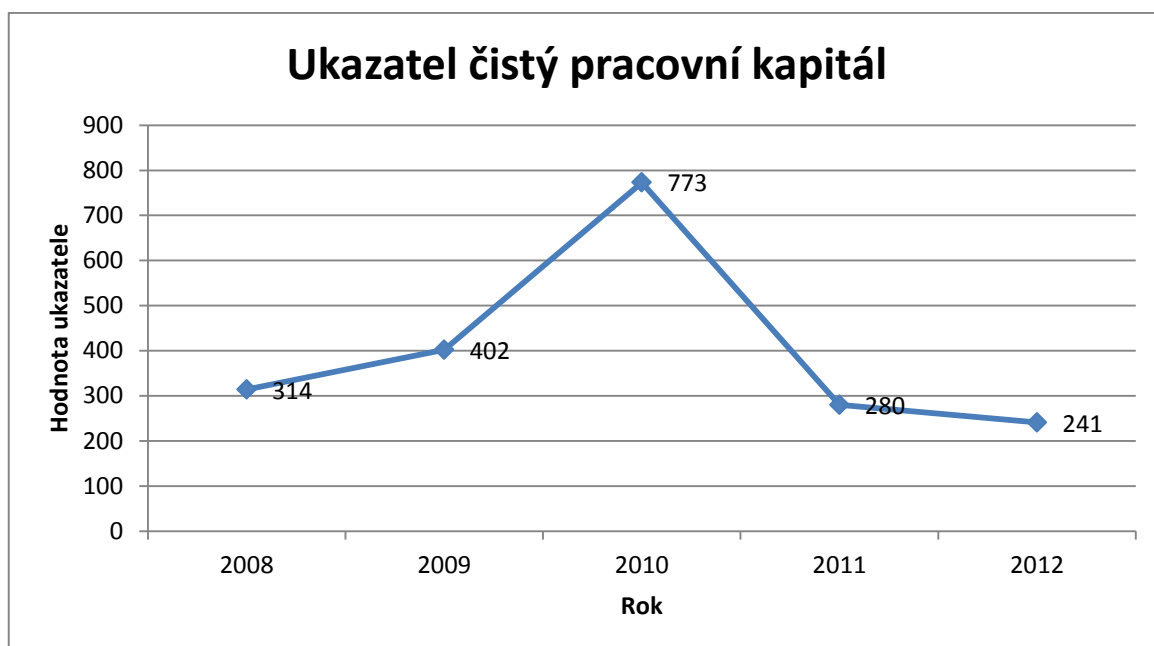
	2008	2009	2010	2011	2012
Krátkodobý finanční majetek	1 243,26	1 294,16	1 614,00	1 192,26	1 076,97
Krátkodobé závazky	1 076,64	1 060,19	1 090,00	1 062,18	1 012,57
Peněžní likvidita	1,15	1,22	1,48	1,12	1,06

Zdroj: Výroční zprávy ZŠ logopedické a MŠ logopedické Choustníkovo Hradiště, vlastní zpracování

Vypočítaná hodnota pro ukazatel peněžní (okamžitá) likvidita se doporučuje rovná 1 a vyjadřuje vyrovnaný vztah mezi zdroji úhrad a potřebami úhrad. V letech 2008 – 2012 sledovaného období jsou hodnoty vypočítaného ukazatele vyšší než 1 a vykazují, tak schopnost organizace okamžitě splatit všechny své krátkodobé závazky. Hodnota krátkodobých závazků je převyšovaná hodnotou krátkodobých pohledávek.

- **čistý pracovní kapitál**

Graf č. 8: Vývoj ukazatele čistý pracovní kapitál

Zdroj: Příloha č. 4, vlastní zpracování

Výsledky vypočítaného ukazatele čistý pracovní kapitál určují hodnotu finančních prostředků, které by organizaci sloužily k financování provozní činnosti. Nejpříznivější výše čistého pracovního kapitálu je v roce 2010 773 000 Kč, znamená nejvíce finančních prostředků k financování provozní činnosti organizace. U oběžných aktiv došlo k nárůstu materiálových zásob a k nárůstu finančních prostředků na běžném účtu FKSP. V ostatních letech se hodnoty ukazatele pohybovaly v rozmezí od 241 000 Kč až do 402 000 Kč. V letech 2008 – 2010 dle grafu č. 8 je evidentní rostoucí charakter ukazatele, který v následujících dvou letech vystřídala klesající tendence. Stejný vývoj vykazují oběžná aktiva, která způsobují právě tento vývoj ukazatele, protože krátkodobé závazky jsou ve sledovaném období téměř neměnné.

Tabulka č. 200: Podíl čistého pracovního kapitálu na oběžných aktivech

	2008	2009	2010	2011	2012
Čistý pracovní kapitál	314,43	402,40	773,00	279,83	241,29
Oběžná aktiva	1 391,07	1 462,59	1 863,00	1 342,01	1 253,86
Podíl čistého pracovního kapitálu na oběžných aktivech (%)	22,60	27,51	41,49	20,85	19,24

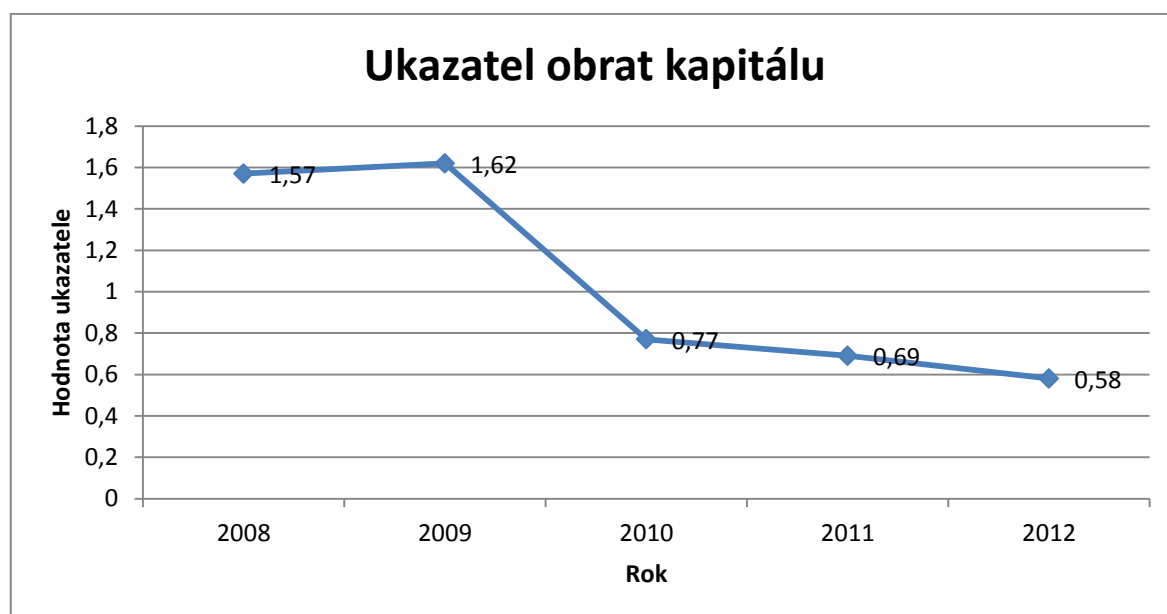
Zdroj: Příloha č. 4, vlastní zpracování

Podíl čistého pracovního kapitálu na oběžných aktivech určuje procentní část finančních prostředků určených k financování provozní činnosti z oběžných aktiv. Hodnoty ukazatele se pohybují ve sledovaném období v rozmezí 19,24 % - 41,49 %. V letech 2008 – 2010 vykazoval ukazatel rostoucí charakter, protože rostla hodnota oběžných aktiv a ve zbylých dvou letech došlo k poklesu se snížením oběžných aktiv. V roce 2010 byl vypočítaný ukazatel 41,49 % nejvyšší a v ostatních letech dosahoval nižších hodnot. Příčinou byl celkový nárůst oběžných aktiv oproti ostatním obdobím, konkrétně vzrostly položky „Materiál na skladě, Finanční prostředky na běžném účtu FKSP“.

Ukazatelé aktivity

- **obrat kapitálu**

Graf č. 9: Vývoj hodnot ukazatele obrát kapitálu

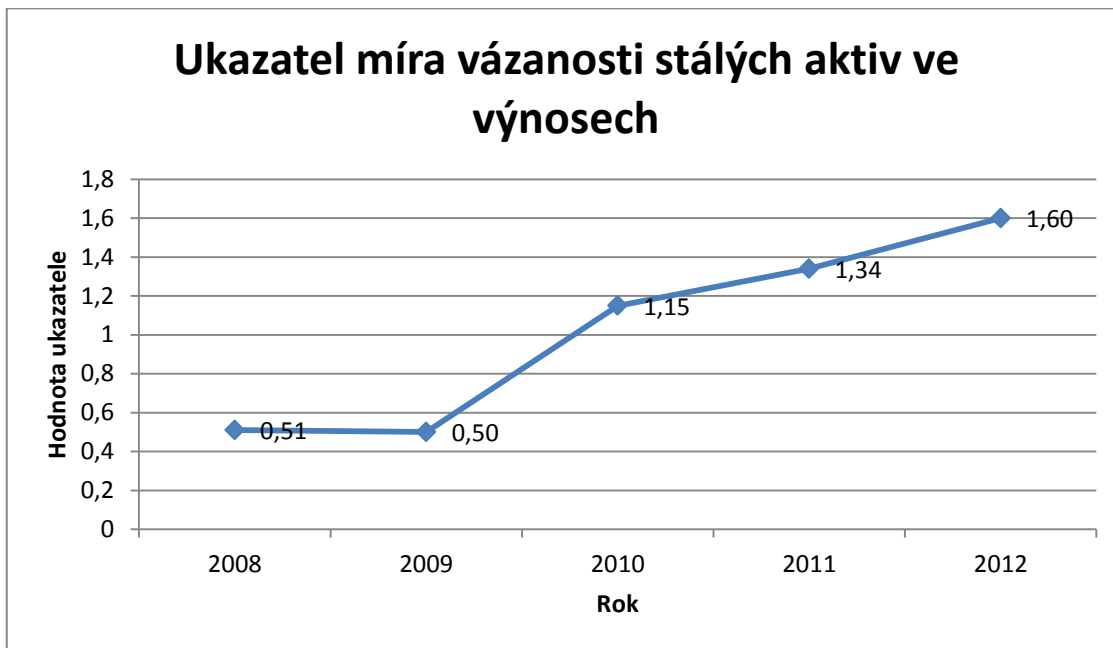
Zdroj: Příloha č. 5, vlastní zpracování

Hodnoty získané výpočtem ukazatele obrátu kapitálu jsou znázorněny v grafu č. 9 a mají mezi rokem 2008 – 2009 rostoucí charakter, v ostatních letech sledovaného období vykazují hodnoty klesající tendenci. Vzhledem k charakteru ukazatele a snaze o jeho maximalizaci není tento vývoj příliš příznivý pro vybranou organizaci. Důvodem klesající tendence v letech 2010 – 2012 je navýšení složky kapitálu neboli celkových pasiv, způsobenou růstem položky „Jmění účetní jednotky“ nově svěřeným majetkem. V roce

2009 dosahuje ukazatel nejvyšší hodnoty 1,62 a vyjadřuje, že vložený kapitál se vrátí do fungování organizace 1,62 krát. V následujících letech je tomu méně než 1 krát.

- **míra vázanosti stálých aktiv ve výnosech**

Graf č. 10: Vývoj hodnot ukazatele míra vázanosti stálých aktiv ve výnosech

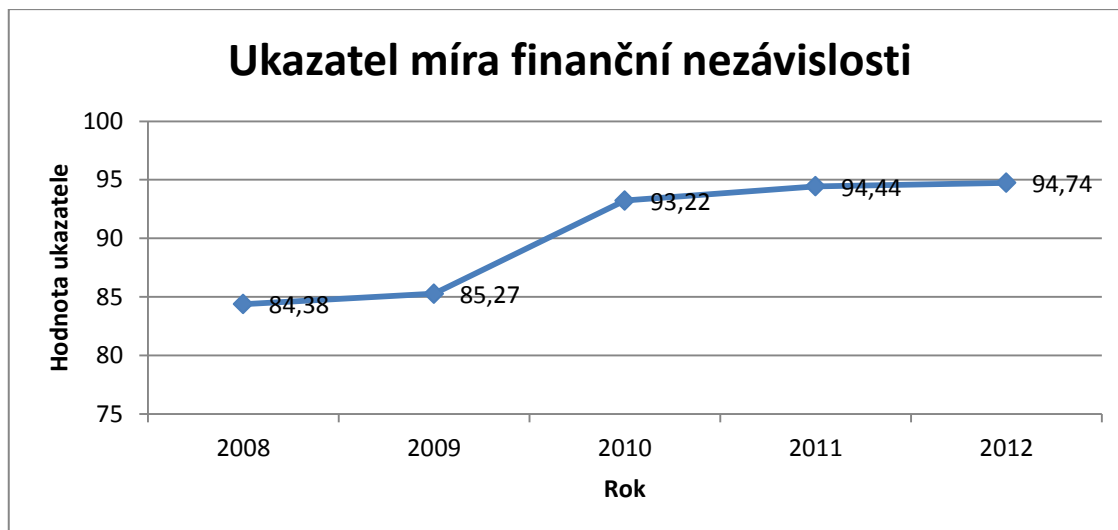
Zdroj: Příloha č. 6, vlastní zpracování

Výsledek ukazatele vyjadřuje počet let, za kterých se objem stálých aktiv obrátil v objemu obdržených výnosů z hlavní činnosti. V grafu č. 10 je graficky znázorněn vývoj výsledných hodnot ukazatele míra vázanosti stálých aktiv ve výnosech. Mezi roky 2008 a 2009 byla hodnota ukazatele téměř vyrovnaná, v následujících letech pak docházelo k pozvolnému růstu. Vyšší hodnoty vypočítaného ukazatele jsou způsobené zvýšením celkové hodnoty aktiv nejvýznamnější položkou „ Stavby“. Organizaci byla svěřena budova zřizovatelem, kterou na základě projektu a poskytnutých investičních dotací přestavěla a upravila na internát sloužící k ubytování dětí.

Ukazatelé finanční struktury

- **míra finanční nezávislosti**

Graf č. 11: Vývoj ukazatele míra finanční nezávislosti (v %)

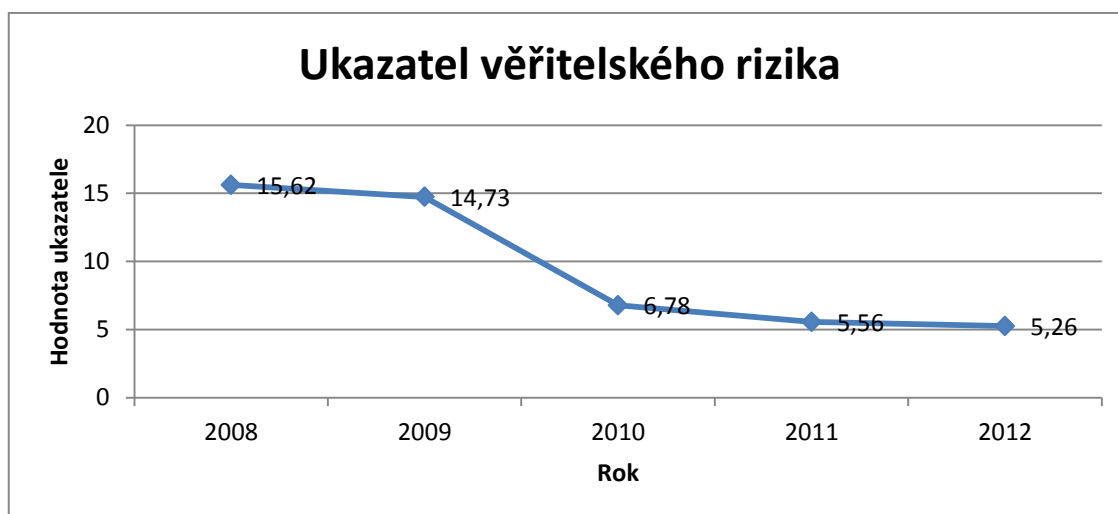

Zdroj: Příloha č. 7, vlastní zpracování

Výsledky ukazatele míra finanční nezávislosti jsou graficky znázorněny v grafu č. 11. Vzhledem k charakteru organizace – příspěvková organizace je finančně nezávislá a je možné organizaci označit za stabilní. V letech 2008 – 2012 mají výsledné hodnoty ukazatele míra finanční nezávislosti rostoucí tendenci. Doporučenou hodnotou ukazatele se uvádí hodnota větší jak 70 %. V případě vybrané organizace se vypočítané hodnoty ukazatele pohybují v rozmezí 84,38 - 94,74 % a vyjadřují podíl vlastního kapitálu na celkových pasivech. V roce 2010 překročila hranice ukazatele 90 %, překročení zapříčinil růst složky vlastní kapitál a s tím související nárůst celkových pasiv. Organizaci byla zřizovatelem svěřena budova určená k ubytování dětí po přestavbě a tím pádem došlo k růstu vlastního kapitálu, konkrétně k růstu položky „Jmění účetní jednotky“.

- **ukazatel věřitelského rizika**

Graf č. 12: Vývoj ukazatele věřitelského rizika (v %)

Zdroj: Příloha č. 8, vlastní zpracování

Ukazatel věřitelského rizika je opakem ukazatele míra finanční nezávislosti. Jeho úkolem je vyjádření podílu cizích zdrojů na celkových zdrojích. Na základě grafu č. 12 je graficky znázorněný vývoj hodnot ukazatele a je evidentní jeho klesající charakter. V letech 2008 – 2012 se výsledky ukazatele pohybují v rozmezí 5,26 – 15,62 %. V roce 2008 je podíl cizích zdrojů na celkových aktivech největší 15,26 % a od tohoto roku dochází k jeho poklesu až k nejnižší hodnotě v roce 2012. Významnou položkou cizích zdrojů představují „Krátkodobé závazky“, jedná se výhradně o závazky k dodavatelům a k institucím poskytujícím sociální zabezpečení a zdravotní pojištění.

Ukazatel autarkie

Tabulka č. 211: Výpočet ukazatele autarkie včetně vstupních dat (v tis. Kč)

	2008	2009	2010	2011	2012
Výnosy	11 363,34	12 220,01	12 371,00	13 228,00	11 220,75
Náklady	11 354,88	12 139,58	12 370,00	13 221,00	11 218,75
Ukazatel autarkie (%)	100	101	100	100	100

Zdroj: Výroční zprávy ZŠ logopedické a MŠ logopedické Choustníkovo Hradiště, vlastní zpracování

Ukazatel autarkie z hlavní činnosti na bázi výnosů a nákladů vyjadřuje míru soběstačnosti vybrané organizace. Výsledek hospodaření jako ukazatel je sporný, protože příspěvková

organizace nebyla zřízená za účelem dosažení zisku. Ve sledovaném období hodnoty vypočítaného ukazatele autarkie v případě zaokrouhlení na celá čísla se rovnají 100 % s výjimkou roku 2009, kdy se výsledek rovná 101 %. Pokud jsou hodnoty rovny 100 %, hodnotí se tato situace pozitivně, dochází k úplnému krytí nákladů na hlavní činnost organizace z výnosů, jejichž velmi podstatnou část tvoří neinvestiční dotace ze státního rozpočtu a příspěvek na provoz z rozpočtu zřizovatele. V roce 2009 hodnota ukazatele autarkie překračuje 100 % hranici pouze o 1 %, organizaci se podařilo vytvořit zlepšený výsledek hospodaření. Výnosy tvořené především neinvestiční dotací ze státního rozpočtu a dalšími příspěvky převýšily hodnotu nákladů v daném roce. Vzhledem k charakteru organizace by nemělo docházet k tvorbě zlepšeného výsledku hospodaření, jinak může u organizace dojít ke snížení příspěvku na provoz z rozpočtu zřizovatele.

6. DISKUZE

Vybraná příspěvková organizace ZŠ logopedická a MŠ logopedická Choustníkově Hradiště je zřízená Královéhradeckým krajem, která poskytuje předškolní péči, povinnou školní docházku v rámci 1. stupně pro děti a žáky se speciálními vzdělávacími potřebami. Podle (MŠMT, 2008) je kraj na základě školského zákona povinný zajistit vzdělávání pro žáky se zdravotním postižením. Proto (Královehradecký kraj, 2008-2012) v rámci výročních zpráv uvádí, že kraj je zřizovatelem šestadvaceti škol pro děti a žáky se speciálními vzdělávacími potřebami v oblasti předškolní péče, povinné školní docházky, praktického i středního vzdělání. U vybrané organizace se konkrétně jedná o zaměření se na děti a žáky s těžkými poruchami komunikačních schopností v mnoha případech doprovázené jiným zdravotním a tělesným postižením.

Vybraná organizace svým umístěním v Choustníkově Hradišti spadá mezi tzv. vesnické školy, přesto díky svému speciálnímu zaměření neřeší problémy s naplněním kapacit dětí a žáků jako je tomu v případě „běžných“ vesnických základních škol. (Deník veřejné správy, 2010) uvedl na základě výsledků provedeného projektu „Regionální diferenciacie venkovských obcí Česka“, že nenaplněné kapacity vesnických základních škol ovlivňuje řada faktorů, kterými jsou např. nedostatek dětí způsobených snižující se porodností, stěhování se obyvatel z vesnic do měst a jiné. Kapacity vybrané organizace 10 dětí pro předškolní péči a 45 žáků pro povinnou školní docházku v rámci 1. stupně jsou každoročně plně využity, i protože svou péčí zahrnuje organizace spádovou oblast Trutnovska, Broumova, Náchodská, Jičínska a Rychnovska.

Charakter organizace – příspěvková výhradně určuje způsob a zdroje financování hlavní činnosti, pro kterou byla organizace zřízena. Neinvestiční dotace ze státního rozpočtu určené k financování „Přímých nákladů na vzdělávání“ krajského a obecního školství jsou Královéhradeckému kraji stejně jako ostatním krajům přiděleny MŠMT podle počtu žáků prostřednictvím republikových normativů. (Týdeník školství, 2011) uvedl, že na základě provedené analýzy MŠMT porovnávající republikový normativní rozpis na kraje se skutečně rozepsanými penězi krajů na školy (krajské normativy), se nově od roku 2011 republikové normativy netvoří pomocí indexové metody, ale skutečně odrážejí vyplacené objemy peněz v loňském roce. Tento krok měl vést k úsporám, protože na základě (MŠMT, 2010) provedené analýzy současného systému financování regionálního školství bylo zjištěno, že finanční prostředky určené k financování regionálního školství tvoří více

jak 65 % schváleného rozpočtu. Odbor školství Královéhradeckého kraje přiděluje školám a školským zařízením tyto finanční prostředky podle krajských finančních normativů stanovených podle vyhlášky č. 492/2005 Sb., o krajských normativech, ve znění pozdějších předpisů. U každého kraje jsou tyto normativy rozdílné, mnohdy se jedná o vysoké rozdíly, a proto (Týdeník školství, 2011) informoval o nově chystaném modelu financování regionálního školství. Nový model byl pozastavený vzhledem ke složitosti, ale jedním jeho úkolem je řešení rozdílnosti krajských normativů. U vybrané organizace je neinvestiční dotace ze státního rozpočtu hlavním zdrojem finančních prostředků, který představuje 80 % podíl na celkových výnosech organizace. Dalším důležitým zdrojem organizace je příspěvek na provoz z rozpočtu zřizovatele, který v organizaci zaujímá 14 % podíl na celkových výnosech. V neposlední řadě jsou celkové výnosy tvořeny také vlastními finančními prostředky organizace za poskytované stravování zaměstnaným pracovníkům, dětem a žákům a za poskytované ubytování dětem a žákům.

Pro fungování organizace jsou jako nejdůležitější faktor chápání pedagogičtí a nepedagogičtí pracovníci, kteří zajišťují plnění účelu existence organizace. Z toho jednoznačně vyplývá, že nejvyšší nákladovou položkou organizace jsou mzdové náklady včetně ze zákona povinných odvodů institucím sociálního zabezpečení a zdravotního pojištění. Důkazem jsou (Královéhradeckým krajem, 2008- 2012) každoročně zpracované „výroční zprávy o stavu a rozvoji vzdělávací soustavy v Královéhradeckém kraji“. (Moderní obec, 2001) uvádí, že podíl mzdových výdajů představuje 55 – 60 % podíl na celkových nákladech. Tato nákladová položka u vybrané organizace zastává 78 % podíl na celkových nákladech a je plně kryta z neinvestiční dotace ze státního rozpočtu. O proti výše uvedené průměrné hodnotě je tato položka vyšší, což je způsobené specializací vybrané organizace a platné platové předpisy. Složka spotřeba materiálu vykazuje 10 % podíl, která zahrnuje náklady spojené s nákupem učebnic a učebních pomůcek, potravin, úklidových prostředků a jiné. Náklady s pojené s nákupem potravin jsou hrazené z vlastních výnosů. Náklady na služby především telekomunikace jsou ve výši 6 % a jsou hrazené z příspěvku na provoz z rozpočtu zřizovatele stejně jako náklady spojené se spotřebou energií.

Vybraná organizace jakožto příspěvková organizace není zřízená především za účelem dosahování a maximalizace zisku, ale za účelem poskytování služeb pro veřejnost bezplatně. Na základě jednoduchého početního úkonu odečtením celkových nákladů od

celkových výnosů z hlavní činnosti zjistíme, že organizace každoročně dosahovala kladného hospodářského výsledku. Při podrobnější analýze hospodářského výsledku pomocí ukazatele autarkie bylo zjištěno, že organizace je naprosto soběstačným subjektem, protože náklady hlavní činnosti jsou plně kryty výnosy hlavní činnosti. Pouze v roce 2009 byl tvořený zlepšený hospodářský výsledek, kdy výnosy výrazněji převyšovaly náklady. Organizace neprovozuje doplňkovou činnost, a proto nevytváří jiný hospodářský výsledek.

7. ZÁVĚR

Cílem diplomové práce bylo provedení rozboru a následného zhodnocení hospodaření vybraného školského zařízení Základní škola logopedická a Mateřská škola logopedická Choustníkovo Hradiště, jež je příspěvkovou organizací ve sledovaném období v letech 2008 – 2012 na základě poskytnutých výročních zpráv organizace a doplňujících materiálů o jejím hospodaření. Ukázalo-li by se, že hospodaření není účelové a efektivní, byly by navrženy doporučení vedoucí ke zlepšení.

Z provedeného rozboru zaměřeného na zdroje financování vybrané organizace je patrné, že nejdůležitější finanční zdroj pochází ze státního rozpočtu. Jedná se o více jak 80 % podíl na celkových získaných finančních prostředcích. Dotace ze státního rozpočtu je neinvestičního charakteru a organizace je čerpá přes krajský úřad Královéhradeckého kraje. Dotace jsou vždy v plné výši vyčerpány do konce kalendářního roku, jinak by zbylá část musela být vrácena. Příspěvek na provoz z rozpočtu zřizovatele, kterým je Královéhradecký kraj představují více jak 14 % finančních prostředků a jsou každoročně plně vyčerpány. Zbývající procenta tvoří vlastní výnosy z hlavní činnosti organizace, konkrétně jde o výnosy za uhrazené ubytování a stravování dětí a za stravování poskytnuté zaměstnaným pracovníkům organizace.

Z podrobného sledování nákladů vyplývá, že nejvýznamnější položku představují osobní náklady, které zahrnují mzdové náklady pracovníků organizace včetně povinných odvodů institucím poskytující sociální zabezpečení a zdravotní pojištění. Tyto náklady jsou plně hrazeny z neinvestičních dotací ze státního rozpočtu. Po případě jsou mzdové náklady hrazeny z rozvojového programu vyhlášeného MŠMT. Významným nákladem organizace je tzv. položka spotřeba materiálu, která zahrnuje náklady spojené s nákupem potravin, učebních a textových pomůcek, hygienických potřeb a úklidových prostředků. Tyto náklady jsou hrazeny ze zřizovatelem poskytnutého příspěvku na provoz a z vlastních výnosů obdržených za poskytované stravování. Snižování nákladů je cílem každé organizace, ale není to příliš jednoduchý úkol. Ve sledovaném období se některé nákladové položky snížily, u jiných došlo k jejich navýšení. Spotřeba energie v posledních dvou letech sledovaného období vzrostla, protože organizace přešla ve všech budovách na vytápění plynem, naopak díky hospodárnějšímu přístupu zaměstnanců klesly náklady za vodu a elektrickou energii. V posledním roce sledovaného období se snížily celkové náklady vzhledem k odloučení pracoviště SPC Náchod.

Na základě výpočtů vybraných ukazatelů finanční analýzy je možné organizaci označit za finančně stabilní, která hospodáří efektivně a účelově se svými finančními prostředky. Ukazatel autarkie z hlavní činnosti na bázi výnos a nákladů dokazuje, že organizace každoročně vykazuje vyšší výnosy než náklady, které pak vedou k tvorbě hospodářského výsledku, který ovšem není směrodatným ukazatelem vzhledem k charakteru organizace. Organizace dle výpočtů ukazatelů likvidity a ukazatelů finanční struktury je vybraná organizace v případě nutnosti schopná okamžitě uhradit všechny své závazky z finančních zdrojů vlastního charakteru. Organizace výhradně hospodáří s finančními prostředky z vlastních zdrojů, nikoliv z cizích zdrojů.

Na základě provedených analýz jednotlivých zdrojů financování, nákladových položek a výpočtů vybraných ukazatelů finanční analýzy není nutné organizaci navrhnout nějaká nutná doporučení vedoucí ke zlepšení hospodaření.

Organizace může více zapracovat na získávání finančních prostředků. Jako dalším možným finančním zdrojem jsou sponzorské dary od fyzických či právnických osob. Nejpravděpodobnější skupinou poskytující sponzorský dar jsou rodiče žáků, které je potřeba motivovat k poskytnutí finančních prostředků organizaci vedoucí ke zlepšení vzdělávacího procesu. Ze sponzorských darů dle jejich výše mohou být nakoupeny učební pomůcky, vybavení do třídy zlepšující výuku či provedení drobných oprav či úprav vedoucí k provozuschopnosti organizace.

Dalším možným způsobem zapojení rodičů žáků vedoucího k zisku finančních prostředků po případě i jiných odměn pro žáky školy je např. možnost přihlášení organizace do soutěže ve sběru papíru. Škola s největším objemem odevzdaného množství může získat finanční odměnu nebo jiné ceny určené pro děti školy.

Seznam použité literatury:

- (1) KALHOUS, Zdeněk a kol. *Školní didaktika*. 1. vyd. Praha: Portál, 2009. ISBN 978-80-7367-571-4.
- (2) KOTÁSEK, Jiří a kol. *Národní program rozvoje vzdělávání v České republice: Bílá kniha*. 1. vyd. Praha: Taurius, 2001. ISBN 80-211-0372-8.
- (3) KRAFTOVÁ, Ivana. *Finanční analýza municipální firmy*. Praha: C.H. Beck, 2002. ISBN 80-7179-778-2.
- (4) KRBEČKOVÁ, Marie; PLESNÍKOVÁ, Jindřiška. *FKSP, sociální fondy, benefity a jiná plnění*. Olomouc: Anag, 2012. ISBN 978-80-7263-722-5.
- (5) KUBÍČKOVÁ, Dana; OTRUSINOVÁ, Milena. *Finanční hospodaření municipálních účetních jednotek: po novele zákona o účetnictví*. Praha: Beck, 2011. ISBN 978-80-7400-342-4.
- (6) KUJA, Jindřich; KYSUČAN, Jaroslav. *Kapitoly z teoretických základů speciální pedagogiky*. Olomouc: Vydavatelství Univerzity Palackého, 1996. ISBN 80-706-7677-9.
- (7) MÁČE, Miroslav. *Finanční analýza obchodních a státních organizací: praktické příklady a použití*. Praha: Grada Publishing, 2006. ISBN 80-247-1558-9.
- (8) MÁČE, Miroslav. *Účetnictví pro územní samosprávné celky, příspěvkové organizace a organizační složky státu: aplikace v příkladech*. Praha: Grada Publishing, 2012. ISBN 978-80-247-3637-2.
- (9) MADEROVÁ Voltnerová, Karla. *Praktický průvodce účtováním příspěvkových organizací: sbírka souvztažností a praktické souvislé příklady*. Olomouc: Anag, 2013. ISBN 978-80-7263-810-9.
- (10) MADEROVÁ Voltnerová, Karla; TÉGL, Petr. *Vztahy mezi zřizovatelem a příspěvkovou organizací územních samosprávných celků od 1. 4. 2009*. Olomouc: Anag, 2009. ISBN 978-80-7263-546-7.
- (11) MALLYA, Thaddeus. *Základy strategického řízení a rozhodování*. Praha: Grada Publishing, 2007. ISBN 978-80-247-1911-5.
- (12) MOCKOVČIAKOVÁ, Alena; MORÁVEK, Zdeněk; PROKŮPKOVÁ, Danuše. *Příspěvkové organizace: výklad je zpracován k právnímu stavu ke dni 1. 6. 2012*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2012. ISBN 978-80-7357-736-0.

- (13) NEŠČÁKOVÁ, Libuše. *Pracovní právo pro neprávnický: rozborů vybraných ustanovení, praktická aplikace, vzory a příklady*. Praha: Grada Publishing, 2012. ISBN 978-80-247-4091-1.
- (14) PEKOVÁ, Jitka. *Veřejné finance*. Praha: Wolters Kluwer, 2011. ISBN 978-80-7357-698-1.
- (15) PODHORSKÝ, Josef. *Účetnictví a vedení účetnictví v organizačních složkách státu, územních samosprávných celcích a příspěvkových organizacích*. Praha: Bova Polygon, 2005. ISBN 80-7273-119-X.
- (16) PROVAZNÍKOVÁ, Romana. *Financování měst, obcí a regionů: teorie a praxe*. Praha: Grada Publishing, 2009. ISBN 978-80-247-2789-9.
- (17) REKTOŘÍK, Jaroslav. *Organizace neziskového sektoru: základy ekonomiky, teorie a řízení*. Praha: Ekopress, 2010. ISBN 978-808-6929-545.
- (18) RŮČKOVÁ, Petra. *Finanční analýza: metody, ukazatele, využití v praxi*. Praha: Grada Publishing, 2008. ISBN 978-80-247-2481-2.
- (19) VALENTA, Jiří. *Financování a rozpočet školy*. Karviná: Paris, 2004. ISBN 80-239-2218-1.
- (20) VAŠTÍKOVÁ, Miroslava. *Marketing služeb: efektivně a moderně*. Praha: Grada Publishing, 2008. ISBN 978-80-247-2721-9.

Internetové zdroje:

- (21) AION. *Zákony pro lidi: Zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů*. [online]. 2010-2014 [citováno 2014-06-05]. Dostupné na WWW: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-250#cast4>
- (22) DENÍK VEŘEJNÉ SPRÁVY: RNDr. Silvie Kučerová. *Zanikání škol na českém venkově*. [online]. 2010 [citováno 2015-11-05]. Dostupné na WWW: <http://www.dvs.cz/clanek.asp?id=6438748>
- (23) KRÁLOVÉHRADECKÝ KRAJ. *Výroční zpráva o stavu a rozvoji vzdělávací soustavy v Královéhradeckém kraji*. [online]. 2008-2012 [citováno 2015-11-20]. Dostupné na WWW: <http://www.kr-kralovehradecky.cz/cz/krajsky-urad/skolstvi/vyrocní-zpravy/vyrocní-zprava-o-stavu-a-rozvoji-vzdelavaci-soustavy-v-kralovehradeckem-kraji-za-skolni-rok-2013-2014-78122/>

- (24) MODERNÍ OBEC. *Efektivnost financování regionálního školství*. [online]. 2001 [citováno 2015-11-20]. Dostupné na WWW: <http://moderniobec.cz/efektivnost-financovani-regionalniho-skolstvi/>
- (25) MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY. *Úplné znění zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání*. [online]. 2008 [citováno 2015-11-20]. Dostupné na WWW: <http://www.msmt.cz/dokumenty/uplne-zneni-zakona-c-561-2004-sb>
- (26) MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY. *Analýza současného systému financování školství MŠMT*. [online]. 2010 [citováno 2015-11-06]. Dostupné na WWW: http://www.ucitelskenoviny.cz/userfiles/file/analyza_financovani_skolstvi-msmt
- (27) TÝDENÍK ŠKOLSTVÍ. *Vyřeší nový způsob financování regionálního školství rozdílnost normativů?*. [online]. 2011 [citováno 2015-11-06]. Dostupné na WWW: <http://www.tydenik-skolstvi.cz/archiv-cisel/2011/23/vyresi-novy-zpusob-financovani-regionalniho-skolstvi-rozdilnost-normativu/>
- (28) ZÁKLADNÍ ŠKOLA LOGOPEDICKÁ A MATEŘSKÁ ŠKOLA LOGOEDICKÁ. *Něco z historie; Význam školy*. [online]. 2009-2014 [citováno 2015-06-05]. Dostupné na WWW: <http://www.specskola.cz/>

Přílohy

Příloha č. 1

Aktiva v letech 2008 – 2012 (v tis. Kč)

Název položky	Rok				
	2008	2009	2010	2011	2012
STÁLÁ AKTIVA	5 830,61	6 095,73	14 202,00	17 776,38	18 000,16
Dlouhodobý hmotný majetek	5 830,61	6 095,73	14 202,00	17 776,38	18 000,16
Pozemky	163,60	163,60	163,60	163,60	163,60
Stavby	4 458,13	4 432,32	4 407,40	17 352,16	17 189,95
Sam. movité věci a soubory m. věcí	246,15	203,17	173,00	260,62	646,61
Nedokončený dlouh. hmotný majetek	962,73	1 296,64	9 458,00	0	0
OBĚŽNÁ AKTIVA	1 391,07	1 462,59	1 863,00	1 342,01	1 253,86
Zásoby	21,52	42,91	92,00	30,82	29,56
Materiál na skladě	21,52	42,91	92,00	30,82	29,56
Krátkodobé pohledávky	126,29	126,29	157,00	118,93	147,33
Krátkodobé poskytnuté zálohy	55,37	55,37	73,00	40,80	28,99
Náklady příštích období	18,92	18,92	11,00	18,55	16,81
Ostatní krátkodobé pohledávky	52,00	52,00	50,00	59,58	101,53
Pohledávky ze sdílených daní	0	0	23,00	0	0
Krátkodobý finanční majetek	1 243,26	1 293,39	1 614,00	1 192,26	1 076,97
Běžný účet	1 167,74	1 167,21	1 554,00	1 117,03	987,86
Běžný účet FKSP	63,191	120,57	29,00	45,45	45,69
Ceniny	1,29	0,90	1,00	0,94	1,01
Pokladna	11,04	4,71	30,00	28,84	42,41
AKTIVA CELKEM	7 221,68	7 558,32	16 065,00	19 118,39	19 254,02

Zdroj: Výroční zprávy ZŠ logopedické a MŠ logopedické Choustníkovo Hradiště, vlastní zpracování

Příloha č. 2

Pasiva v letech 2008 – 2012 (v tis. Kč)

Název položky	Rok				
	2008	2009	2010	2011	2013
VLASTNÍ KAPITÁL	6 093,59	6 445,23	14 975,00	18 056,21	18 241,44
Jmění účetní jednotky	5 950,12	6 214,80	14 322,00	17 895,86	18 119,63
Jmění účetní jednotky	5 950,12	6 214,80	14 322,00	17 895,86	18 119,63
Fondy účetní jednotky	135,01	150,00	652,00	153,04	119,81
Fond odměn	0,06	1,00	9,00	0	0,73
Fond kulturních a sociálních potřeb	121,14	99,00	63,00	49,21	45,69
Rezervní fond tvořený ze zlepšeného výsledku	0,53	0	12,00	13,12	19,69
Rezervní fond z ostatních titulů	0	8,00	0	5,40	8,41
Investiční fond	13,28	42,00	568,00	85,31	45,29
Výsledek hospodaření	8,46	80,43	1,00	7,00	2,00
CIZÍ ZDROJE	1 128,09	1 113,09	1 090,00	1 062,18	1 012,58
Krátkodobé závazky	1 128,09	1 113,00	1 090,00	1 062,18	1 012,58
Dodavatelé	133,79	64,00	119,00	22,28	60,64
Krátkodobé přijaté zálohy	107,72	63,00	77,00	86,55	73,70
Zaměstnanci	14,03	8,00	19,00	17,48	21,12
Zúčtování s institucemi SZ a ZP	271,64	296,00	287,00	313,82	252,60
Jiné přímé daně	52,30	43,00	63,00	61,65	39,92
Výnosy příštích období	59,59	53,00	28,00	111,40	110,26
Ostatní krátkodobé závazky	489,32	566,00	517,00	449,00	454,34
PASIVA CELKEM	7 221,68	7 558,32	16 065,00	19 118,39	19 254,02

Zdroj: Výroční zprávy ZŠ logopedické a MŠ logopedické Choustníkovo Hradiště, vlastní zpracování

Příloha č. 3

Struktura finančních zdrojů v letech 2008 – 2012 (v tis. Kč)

	2008	2009	2010	2011	2012
Neinvestiční dotace ze státního rozpočtu	9 044,90	9 829,40	9 947,90	10 614,00	8 931,10
Příspěvek na provoz z rozpočtu zřizovatele	1 822,90	1 893,70	1 829,10	1 910,00	1 625,10
Vlastní výnosy	493,75	496,91	526,00	670,00	629,15
Zúčtování fondů	1,79	0	68,00	34,00	35,40
Finanční zdroje celkem	11 363,34	12 220,01	12 371,00	13 228,00	11 220,75

Zdroj: Výroční zprávy ZŠ logopedické a MŠ logopedické Choustníkovo Hradiště, vlastní zpracování

Příloha č. 4

Výpočet ukazatele čistý pracovní kapitál včetně vstupních dat (v tis. Kč)

	2008	2009	2010	2011	2012
Oběžná aktiva	1 391,07	1 462,59	1 863,00	1 342,01	1 253,86
Krátkodobé závazky	1 076,64	1 060,19	1 090,00	1 062,18	1 012,57
Čistý pracovní kapitál	314,43	402,40	773,00	279,83	241,29

Zdroj: Výroční zprávy ZŠ logopedické a MŠ logopedické Choustníkovo Hradiště, vlastní zpracování

Příloha č. 5

Výpočet ukazatele obrát kapitálu včetně vstupních dat (v tis. Kč)

	2008	2009	2010	2011	2012
Výnosy celkem	11 363,34	12 220,01	12 371,00	13 228,00	11 220,75
Kapitál (celková pasiva)	7 221,68	7 558,32	16 065,00	19 118,39	19 254,02
Obrát kapitálu	1,57	1,62	0,77	0,69	0,58

Zdroj: Výroční zprávy ZŠ logopedické a MŠ logopedické Choustníkovo Hradiště, vlastní zpracování

Příloha č. 6

*Výpočet ukazatele míra vázanosti stálých aktiv ve výnosech
včetně vstupních dat (v tis. Kč)*

	2008	2009	2010	2011	2012
Stálá aktiva	5 830,61	6 095,73	14 202,00	17 776,38	18 000,16
Výnosy celkem	11 363,34	12 220,01	12 371,00	13 228,00	11 220,75
Míra vázanosti stálých aktiv ve výnosech	0,51	0,50	1,15	1,34	1,60

Zdroj: Výroční zprávy ZŠ logopedické a MŠ logopedické Choustníkovo Hradiště, vlastní zpracování

Příloha č. 7

*Výpočet ukazatele míra finanční nezávislosti včetně vstupních dat
(v tis. Kč)*

	2008	2009	2010	2011	2012
Vlastní kapitál	6 093,59	6 445,23	14 975,00	18 056,21	18 241,44
Celková pasiva	7 221,68	7 558,32	16 065,00	19 118,39	19 254,02
Míra finanční nezávislosti (%)	84,38	85,27	93,22	94,44	94,74

Zdroj: Výroční zprávy ZŠ logopedické a MŠ logopedické Choustníkovo Hradiště, vlastní zpracování

Příloha č. 8

Výpočet ukazatele věřitelského rizika včetně vstupních dat (v tis. Kč)

	2008	2009	2010	2011	2012
Cizí kapitál	1 128,09	1 113,09	1 090,00	1 062,18	1 012,58
Celková pasiva	7 221,68	7 558,32	16 065,00	19 118,39	19 254,02
Ukazatel věřitelského rizika (%)	15,62	14,73	6,78	5,56	5,26

Zdroj: Výroční zprávy ZŠ logopedické a MŠ logopedické Choustníkovo Hradiště, vlastní zpracování

Seznam tabulek

<i>Tabulka č. 1: Počet zaměstnanců v letech 2008 - 2012</i>	32
<i>Tabulka č. 2: Struktura aktiv v letech 2008 – 2012 (v tis. Kč)</i>	34
<i>Tabulka č. 3: Struktura pasiv v letech 2008 – 2012 (v tis. Kč)</i>	36
<i>Tabulka č. 4: Srovnání Soustavy ukazatelů k rozpočtu se skutečně získanými finančními prostředky (v tis. Kč)</i>	37
<i>Tabulka č. 5: Čerpání neinvestičních dotací ze státního rozpočtu (v tis. Kč)</i>	39
<i>Tabulka č. 6: Čerpání příspěvku na provoz z rozpočtu zřizovatele (v tis. Kč)</i>	42
<i>Tabulka č. 7: Struktura vlastních výnosů v letech 2008 – 2012 (v tis. Kč)</i>	44
<i>Tabulka č. 8: Tvorba a čerpání rezervního fondu v letech 2008 – 2012 (v tis. Kč)</i>	45
<i>Tabulka č. 9: Tvorba a čerpání FKSP v letech 2008 – 2012 (v tis. Kč)</i>	46
<i>Tabulka č. 10: Tvorba a čerpání fondu odměn v letech 2008 – 2012 (v tis. Kč)</i>	46
<i>Tabulka č. 11: Tvorba a čerpání investičního fondu v letech 2008 – 2012 (v tis. Kč)</i>	47
<i>Tabulka č. 12: Struktura nákladů v letech 2008 – 2012 (v tis. Kč)</i>	48
<i>Tabulka č. 13: Vývoj výsledku hospodaření v letech 2008 – 2012 (v tis. Kč)</i>	49
<i>Tabulka č. 14: Rozdělení zlepšeného výsledku hospodaření (v tis. Kč)</i>	49
<i>Tabulka č. 15: Horizontální analýza Rozvahy (v %)</i>	50
<i>Tabulka č. 16: Vertikální analýza Rozvahy (v %)</i>	51
<i>Tabulka č. 17: Vertikální analýza Výkazu zisku a ztrát (v %)</i>	52
<i>Tabulka č. 18: Výpočet ukazatele pohotová likvidita včetně vstupních dat (v tis. Kč)</i>	53
<i>Tabulka č. 19: Výpočet ukazatele peněžní likvidita včetně vstupních dat (v tis. Kč)</i>	53
<i>Tabulka č. 20: Podíl čistého pracovního kapitálu na oběžných aktivech</i>	54
<i>Tabulka č. 21: Výpočet ukazatele autarkie včetně vstupních dat (v tis. Kč)</i>	58

Seznam grafů

<i>Graf č. 1: Struktura aktiv v letech 2009 – 2013 (v tis. Kč)</i>	<i>34</i>
<i>Graf č. 2: Vývoj položky stavby v letech 2008 – 2013 (v tis. Kč).....</i>	<i>35</i>
<i>Graf č. 3: Struktura pasiv v letech 2008 – 2012 (v tis. Kč).....</i>	<i>36</i>
<i>Graf č. 4: Struktura finančních zdrojů v letech 2008 – 2012 (v tis. Kč)</i>	<i>38</i>
<i>Graf č. 5: Struktura průměrné neinvestiční dotace ze státního rozpočtu za období 2008 – 2012 (v tis. Kč a %).....</i>	<i>40</i>
<i>Graf č. 6: Struktura Přímých nákladů na vzdělávání v letech 2008 – 2012 (v tis. Kč).....</i>	<i>41</i>
<i>Graf č. 7: Průměrné hodnoty čerpání příspěvku na provoz za období 2008 – 2012 (v tis. Kč).....</i>	<i>43</i>
<i>Graf č. 8: Vývoj ukazatele čistý pracovní kapitál</i>	<i>54</i>
<i>Graf č. 9: Vývoj hodnot ukazatele obrat kapitálu</i>	<i>55</i>
<i>Graf č. 10: Vývoj hodnot ukazatele míra vázanosti stálých aktiv ve výnosech</i>	<i>56</i>
<i>Graf č. 11: Vývoj ukazatele míra finanční nezávislosti (v %)</i>	<i>57</i>
<i>Graf č. 12: Vývoj ukazatele věřitelského rizika (v %).....</i>	<i>58</i>

Seznam obrázků:

Obrázek č. 1: Finanční zdroje vybraného školského zařízení..... 37